Vlaams Parlement

vergadering **C62**
zittingsjaar 2018-2019

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn

van 18 december 2018

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het draaiboek voor permanente bewoning van weekendverblijven
– 368 (2018-2019) 3

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de denkpiste van een gemeenschappelijke vergunningsprocedure voor grensoverschrijdende infrastructuurprojecten tussen Vlaanderen en Nederland
– 404 (2018-2019) 4

VRAAG OM UITLEG van Marnic De Meulemeester aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de bevraging van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) over het nieuwe omgevingsloket
– 397 (2018-2019) 6

VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de lage pakkans bij stroperij
– 352 (2018-2019) 7

VRAAG OM UITLEG van Elke Wouters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de ophaling van 'gelijkaardig bedrijfsafval' door lokale overheden
– 411 (2018-2019) 11

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de Belgische uitzondering op het neonicotinoïdeverbod voor de bietenteelt
– 426 (2018-2019) 13

VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het afmaken van everzwijnen in het Natuurhulpcentrum Opglabbeek door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
– 428 (2018-2019) 18

VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een meerjarenplan voor de ontsnippering van Vlaanderen
– 395 (2018-2019) 23

VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de klimaatambitie van Vlaanderen
– 443 (2018-2019) 26

VRAAG OM UITLEG van Wouter Vanbesien aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het uitblijven van een langetermijnvisie voor de eindverwerking van huishoudelijk afval en de gevolgen daarvan voor een beslissing over de nieuwe vergunningsaanvraag van ISVAG (Intercommunale voor Slib- en Vuilverwijdering van Antwerpse Gemeenten)
– 435 (2018-2019) 33

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het draaiboek voor permanente bewoning van weekendverblijven
– 368 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Piet De Bruyn

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, graag kom ik nog even terug op een probleem dat ik al eerder aankaartte, namelijk dat van het permanent wonen waar dat niet mag, al te vaak in zones voor recreatie. De nieuwe bestuursploegen die aantreden begin januari 2019 hebben behoefte aan duidelijkheid in dit dossier.

– Tinne Rombouts treedt als voorzitter op.

Tijdens de bespreking in deze commissie op 12 juni gaf u mij gelijk, toen ik mijn beklag maakte dat er nog steeds geen nieuw draaiboek was opgemaakt in verband met procedures en handhaving van permanente bewoning op weekendverblijfsparken. U bevestigde wat u eigenlijk al in mei 2017 had gezegd, namelijk dat er zo snel mogelijk een nieuw draaiboek moet komen, waarin zowel de nieuwste handhavingsinstrumenten worden opgenomen als een aantal federale instrumenten. Dat zou ook actief worden gecommuniceerd naar de gemeenten. U nam het engagement om hier zo snel mogelijk werk van te maken.

Mei 2017, juni 2018, en intussen zijn we december 2018. Het is dus hoog tijd dat u uitsluitsel geeft aan de nieuwe besturen zodat ze straks aan de slag kunnen met een voor hen bruikbaar draaiboek.

Minister, heeft uw administratie hier de voorbije maanden werk van gemaakt? Wat is het resultaat? Hebben ze daar geen werk van gemaakt? Hoe komt dat dan? Wat is de reden van deze nieuwe vertraging? Wanneer zal uw administratie klaar zijn met het nieuwe, uitgebreide draaiboek voor de lokale besturen? Hoe zult u communiceren met de gemeenten wanneer het draaiboek er is?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Vandaele, er is wel degelijk werk van gemaakt. De actualisering is eigenlijk volledig klaar. Men is dat nu aan het staven met praktische voorbeelden, heel concreet uit de praktijk gegrepen. Men heeft ons beloofd – we hebben speciaal nog eens contact opgenomen om dat te checken – dat eind deze week alles online beschikbaar zou zijn.

Er komen opleidingen. Onze diensten zullen onmiddellijk bij het aantreden van de volgende bestuursploegen per provincie infosessies organiseren. Op die manier zullen ze praktische tips geven en luisteren naar de concrete vragen die er zijn op het terrein.

Mijnheer Vandaele, zet het in uw agenda: komende vrijdag. Ik hoop dat het klopt dat het dan beschikbaar is.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, dat is een kort antwoord, maar als het klopt, volstaat dat natuurlijk. We dringen er al lang op aan. In vorige legislaturen heb ik daar ook wat ervaring mee opgedaan. Op een bepaald ogenblik was er een oplossing, met strijdig gebruik, boetes enzovoort. Zeker in de vakantieparken aan de kust werkte dat.

Maar dan is er ineens een algehele vaagheid gekomen, waardoor mensen zich nu weer aan de lopende band inschrijven waar ze eigenlijk niet mogen. Als u het hebt over concrete voorbeelden: in de laatste vijf, zes jaar zijn er weer heel wat bijgekomen om uw draaiboek mee te stofferen. Het zijn voorbeelden die eigenlijk weg waren, maar die nu weer op het terrein zichtbaar zijn geworden.

Minister, ik ben wel blij met uw antwoord, en ik ben ook benieuwd naar de inhoud van het draaiboek. Dank u wel.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de denkpiste van een gemeenschappelijke vergunningsprocedure voor grensoverschrijdende infrastructuurprojecten tussen Vlaanderen en Nederland
– 404 (2018-2019)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, op 5 november 2018 vond in Middelburg de vierde Vlaams-Nederlandse regeringstop plaats. Op die tweejaarlijkse top tussen de beide ministers-presidenten kwamen verschillende thema's aan bod, bijvoorbeeld grensoverschrijdende infrastructuurprojecten.

Minister-president Bourgeois liet in de commissie Buitenlands Beleid van 13 november weten dat tijdens de top in Middelburg werd voorgesteld een gezamenlijke studie in de markt te zetten om te bekijken of we bij grensoverschrijdende infrastructuurprojecten één vergunningentraject kunnen volgen met één milieueffectenrapport, één openbaar onderzoek, één vergunnings- en beroepsprocedure. Er zou ook worden nagedacht over één gemeenschappelijke Raad van State.

Minister, aangezien het omgevingsbeleid onder uw bevoegdheid valt en niet onder die van de minister-president, stel ik u graag enkele vragen. Hoe staat u tegenover het idee van een gemeenschappelijk vergunningstraject voor grensoverschrijdende infrastructuurprojecten tussen Vlaanderen en Nederland? Acht u dit praktisch en juridisch mogelijk voor alle aspecten van het traject, zoals onder meer de milieueffectrapportage, de inspraakprocedure, het vergunningentraject en de beroepsprocedure? Kunt u wat meer toelichting geven over wie de studie in de markt zal zetten? U kunt natuurlijk niet vanuit Nederland spreken, maar welke instanties zijn daar vanuit Vlaanderen bij betrokken? Wie zal de studie coördineren? Welk tijdpad zal er worden vooropgesteld?

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Vandaele, ik hoef u niet uit te leggen dat het planmatig en vergunningsmatig realiseren van heel grote projecten complex is. Daar komt de MER-procedure (milieueffectenrapport) bij kijken, met onder andere het plan-MER, het project-MER, de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Espoo en het Verdrag van Aarhus en ik kan zo nog een tijdje doorgaan.

In Vlaanderen hebben we daarvoor zelf de Complexe Projecten opgericht, zoals u weet, maar we weten allemaal dat het nog veel moeilijker is, als het om een grensoverschrijdend project gaat. Dat besef begint ook te groeien in Europa. We hebben onder andere de TEN-E-verordening (Trans-European Networks for Energy), die afstemming mogelijk maakt bij grote grensoverschrijdende energiestructuurwerken. Nu is Europa ook aan het nadenken over de TEN-T-verordening

(Trans-European Transport Networks) of -richtlijn, die over grensoverschrijdende transporten zou gaan.

Je ziet dus dat er eigenlijk een tendens ontstaat om dat sectorspecifiek aan te pakken. Ik ben daar eigenlijk niet zo gelukkig mee. Ik denk dat het veel beter is om dat generiek aan te pakken.

De Europese Commissie heeft ook een voorstel van verordening gelanceerd, dat in een aantal mechanismes voorziet om juridische en administratieve belemmeringen aan te pakken bij grensoverschrijdende verbanden. De voorgestelde verordening maakt het mogelijk dat een lidstaat beslist het recht van de naburige lidstaat toe te passen. We moeten natuurlijk nog zien of het voorstel haalbaar en doelmatig is, maar de problematiek ligt wel op tafel.

Minister-president Bourgeois wil inderdaad ook een generieke oplossing voor plannen en projecten. We zitten daar op hetzelfde spoor. Het is dus een heel interessante testcase om te kijken of we daarin voor Vlaanderen en Nederland naar een generieke oplossing kunnen toewerken.

De eerste stappen zijn nu gezet door bij Nederland naar bereidheid te polsen. Die bereidheid was er op hoog niveau. Op dit moment zijn onze diensten nog in gesprek met de Nederlands diensten, maar dat moet nog concreter uitgewerkt worden. Ik zal erop aandringen dat ze die contacten zelf snel intensifiëren.

Als we een studie opstarten, zullen we de resultaten waarschijnlijk niet meer zien tijdens deze legislatuur, want het zal wel heel complex zijn. Het lijkt me wel iets wat we als leidraad kunnen meenemen voor een volgend regeerakkoord.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Dank u, minister.

Inderdaad werken we hier in een Europese context. Dat is duidelijk. In het verleden hebben Vlaanderen – of België – samen met Nederland of de hele Benelux al vaker een voortrekkersrol kunnen spelen in die Europese en internationale grensoverschrijdende samenwerking. Ik zou het plezant vinden, als we dat hier ook in dit soort aangelegenheden zouden kunnen doen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marnic De Meulemeester aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de bevraging van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) over het nieuwe omgevingsloket
– 397 (2018-2019)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): Minister, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) hield bij de stedenbouwkundige en de milieuambtenaren een bevraging over het nieuwe digitale omgevingsloket waarmee burgers en bedrijven onder andere een stedenbouwkundige en/of milieuvergunning kunnen aanvragen. Uit die bevraging blijkt dat het gemeentepersoneel burgers in een op twee gevallen nog moet helpen bij het indienen van hun digitale dossier of dat het de papieren dossiers zelf moet digitaliseren.

Het digitale systeem loopt zelf nog niet gesmeerd. De VVSG vraagt daarom enkele aanpassingen, zoals in de eerste plaats het gebruiksvriendelijker maken van de toepassing en een aantal bijsturingen in de procedure.

Bent u op de hoogte van de resultaten van de bevraging van de VVSG?

Plant u op korte termijn aanpassingen om het omgevingsloket gebruiksvriendelijker te maken? Zo ja, welke en tegen wanneer?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega De Meulemeester, u weet dat alle aanvragen sinds 1 januari worden ingediend bij één loket, het Omgevingsloket, waarna één openbaar onderzoek en één adviesronde worden georganiseerd.

Ondertussen is gebleken en meermaals bevestigd, ook hier, dat er heel veel vooruitgang is op het vlak van efficiëntie en tijdsbesparing en dat het loket ook leidt tot betere resultaten. Er werden trouwens op minder dan een jaar tijd reeds honderdduizend aanvragen ingediend.

In het begin hebben we de focus gelegd op performantie en stabiliteit. Sinds begin 2018 werden bijkomende functionaliteiten en een aangepaste gebruikersinterface ingepland, op basis van de eigen evaluaties, maar ook op basis van de signalen die we kregen van de gebruikers: de burgers, bedrijven en de betrokken overheden. Dit moet het nog gebruiksvriendelijker maken.

Bij de ontwikkeling van deze aanpassingen, die technisch met elkaar gelieerd zijn, dienden we rekening te houden met de mogelijke impact op de toepassingen van de lokale besturen.

In overleg met de betrokken partijen is eind april 2019 als streefdatum vooropgesteld om de aangepaste gebruikersinterface en een aantal gerelateerde functionaliteiten uit te rollen. De technische ontwikkelingen hiervoor zijn nog volop bezig. Zodra die afgerond zijn, zullen onze diensten extra communicatie-initiatieven nemen.

De VVSG heeft in het rapport ook gevraagd om de mogelijkheden van de zogeheten snelinvoer uit te breiden. Ook hier zal mijn administratie in de loop van 2019 een aantal aanpassingen doen en veel voorkomende stedenbouwkundige handelingen zo eigenlijk gemakkelijker en efficiënter maken.

Dus we staan niet stil. Het is een werk dat steeds vooruitgaat, dat steeds aanpassingen krijgt.

Alle suggesties zijn zeker welkom. We houden daar zo veel mogelijk rekening mee. Het vraagt natuurlijk tijd en technische ontwikkeling, maar we staan daar in elk geval voor open.

Bedankt ook voor uw vraag.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Blijkbaar zijn er in 2018 een aantal aanpassingen gebeurd. Het lijkt mij nuttig, zeker voor die gebruiksvriendelijkheid: het is toch wel heel belangrijk dat wanneer mensen zich aanbieden, daar op een accurate wijze op wordt ingespeeld.

U zegt 'april 2019'. Het lijkt mij ook wel nuttig dat er voor dit omgevingsloket een algemene evaluatie zal gebeuren nadat dit meer dan een jaar in dienst is, zodat er zaken uit kunnen komen die voor verbetering vatbaar zijn, en die ook op het veld, in de steden en gemeenten, worden aangevoeld. Uiteindelijk zit daar de knowhow. Zij voelen aan hoe ze hiermee op het terrein moeten werken. Het is belangrijk dat dit allemaal wordt meegenomen. De VVSG is toch bij uitstek de instantie die dat allemaal kan verzamelen en die nauwe contacten onderhoudt met de steden en gemeenten. Als die algemene evaluatie er zou komen, zou ik toch vragen dat de VVSG dicht bij die evaluatie wordt betrokken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de lage pakkans bij stroperij
– 352 (2018-2019)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Minister, collega's, de jacht kent hevige voor- en tegenstanders. Ik denk dat in deze commissie zowel hevige voor- als hevige tegenstanders zetelen. We mogen toch wel erkennen dat er een gemeenschappelijke strijd bestaat bij die voor- en tegenstanders. Die gemeenschappelijk strijd is die tegen stroperij.

Tijdens een hoorzitting eerder dit jaar bleek al dat het een gemeenschappelijke strijd is, want zowel de verenigingen als Natuurpunt en Vogelbescherming Vlaanderen als de Hubertus Vereniging Vlaanderen (HVV) stelden dat de stroperij voor hen een groot probleem vormt. Natuurlijk doen ze dat elk vanuit hun eigen perspectief, maar ze erkennen het allebei als een groot probleem. Ze stelden ook dat de beschikbare cijfers over stroperij vanuit het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) als het topje van de ijsberg worden beschouwd.

Daarbij is het wel frustrerend dat als het een gemeenschappelijke strijd is, die strijd tegen stroperij toch niet zo succesvol verloopt als we eigenlijk graag zouden willen. Zo blijkt uit reacties en aanwijzingen vanuit het veld – het veld dat we soms letterlijk mogen nemen. Dat is natuurlijk jammer, want iedereen is het eens over een aanpak en toch verloopt die strijd bijzonder moeizaam.

Ik erken wel, minister, en dat bleek ook uit de hoorzitting, dat de problematiek eigenlijk altijd complexer wordt. Het gaat niet meer over een eenmalige illegale

vangst van een dier of een bestrijding van een dier op illegale wijze of met een illegale methode. Het wordt complexer, het wordt grootschaliger. Denk aan bendes uit Oost-Europa die op grote schaal een heel terrein leegschieten. Of denk aan de 'hare coursing', die van over het Kanaal komt overgewaaid.

Minister, dat neemt niet weg dat er steeds de weerkerende kritiek wordt geuit, ook via de media en zowel vanuit natuurbescherming als de jagersvereniging, dat de handhaving beperkt is. Er wordt vooral naar de onderbemande Natuurinspectie gekeken. Daardoor ontstaat een situatie van straffeloosheid, zo luidt de kritiek. Welke maatregelen wilt u treffen om stroperij in de toekomst toch effectiever aan te pakken?

Er wordt ook vaak gesteld dat meldingen van stroperij gewoonweg geen gevolg krijgen, zelfs geen antwoord aan de melder. Klopt dat met de bevindingen vanuit Natuurinspectie, die u ongetwijfeld intussen hebt gekregen?

Stroperij kent geen eenduidige definitie in de wetgeving. Een eenduidige definitie zal natuurlijk niet zaligmakend zijn, maar kan wel helpen Denkt u daar ook zo over, zodat op die manier tenminste een effectiever antistroperijbeleid op de sporen kan worden gezet?

Er is het charter om het gebruik van verboden gifstoffen te stoppen. Dat was zeker een positief initiatief. Zijn er intussen resultaten zichtbaar sinds de ondertekening, in het bijzonder wat het gebruik van vergif betreft ten aanzien van jachtconcurrenten?

Kan het Jachtfonds, dat nog niet zolang geleden werd opgericht, een rol spelen in de aanpak van stroperij?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Sanctorum, de Natuurinspectie is al een tijd geleden met het project Programmatisch Handhaven gestart, waarbij ze heel doelmatig en heel risicogericht te werk gaat.

In een eerste stap heeft zij een uitgebreide risico-inschatting gemaakt van de potentiële schade die schendingen van natuurregels kunnen veroorzaken. Daaruit is gebleken dat de hoogste handhavingsprioriteiten zich situeren bij de aanpak van het beschadigen of vernielen van habitats of leefgebieden van beschermde soorten. Dergelijke delicten hebben uiteindelijk de grootste impact op populaties van wild of beschermde diersoorten. Zonder voldoende of kwalitatieve leefgebieden komen er immers geen populaties van die soorten voor.

Voor de jachtregelgeving heeft de situatie van jagen, het bestrijden van wild met verboden middelen, vooral de niet-selectieve vangstmiddelen zoals klemmen en stroppen, een betekenisvolle impact. Daar ligt dus ook de focus op.

Het handhaven van georganiseerde stroperij is inderdaad geen evidentie, melden de diensten. De enige doelmatige manier van werken is een vaststelling op heterdaad. Dat is natuurlijk niet zo evident. Wat is een risicovolle periode? Bijvoorbeeld voor klein wild zijn dat de weken die voorafgaan aan de opening van de jacht, omdat stropers dan nog net hun afzetmarkt kunnen vinden. Restaurants en handelaars kunnen wild slechts tijdens de openingstijden van de jacht verhandelen.

Om de pakkans te verhogen, is het van belang om goede analyses te maken van meldingen. Waar, wanneer, en wat komt er terug? Dan worden er ook acties aan gekoppeld, als men ziet waar er gevoelige gebieden zijn. En dan gebeuren er ook gecoördineerde acties.

In het handhavingsplan, dat loopt van 2017 tot 2019, zijn in elke inspectieregio drie georganiseerde jachtacties per jaar voorzien. Georganiseerde acties zijn doelmatiger dan gewoon blind rondlopen, waarbij de kans om iets aan te treffen niet groot is.

Men meldt mij dat er één nadeel is, namelijk dat het ambtsgebied van een veldwachter vaak beperkt is, omdat er bijvoorbeeld maar één jachtgroep is aangesteld. Een uitbreiding van hun ambtsgebied, samen met een betere vorming, zou volgens mij ook wel perspectief kunnen bieden.

Mijn diensten ontkennen dat er geen gevolg zou worden gegeven aan meldingen. Er zijn wel weinig concrete en bruikbare meldingen rond stroperij. Aan een aantal meldingen wordt geen gevolg gegeven, zegt men hier. Maar vaak is de reden daarvoor dat het om heel vage meldingen gaat, bijvoorbeeld 'Er is vorige nacht geschoten'. Je kunt dat registreren, je kunt gaan kijken, maar dat is niet altijd evident. Zo was het recent ook het geval voor een gemelde stroperij in de Damvallei. De Natuurinspectie is meteen na de melding ter plaatse gegaan. Er zijn vaststellingen gedaan en er is meegedeeld dat de Natuurinspectie op basis van de voorliggende feiten nog niet veel kan doen. Er moet ook benadrukt worden, zegt men mij, dat de Natuurinspectie geen interventiedienst is zoals de politie. Ze kunnen wel versterking vragen van de politie, en dat gebeurt ook wel.

Een duidelijkere definiëring zal volgens ons geen soelaas bieden. De pakkans vergroten natuurlijk wel. Je kunt dit op verschillende manieren doen: door de meldingen te verbeteren, en ook door een grondige analyse te maken van de patronen die naar voren komen uit deze meldingen.

Politiediensten zijn vaak minder vertrouwd met deze materie. Ze kunnen wel een interventie doen, zoals ik daarnet zei. Stropers op jachtwild zijn gewapend. Een interventie is dus nooit zonder gevaar. Het inzetten van bijzondere veldwachters en een betere samenwerking tussen de Natuurinspectie, de politie en de bijzondere veldwachters zullen noodzakelijk zijn. Ik denk dat het ook een goed idee is om daar gezamenlijk vorming te organiseren, ook vanuit de kennis van de natuur.

Het is te vroeg om zinvolle cijfers over de gifstoffen te hebben. Die gifstoffen worden traditioneel het meeste gelegd in de late winter en het vroege voorjaar. We denken pas na deze winter een eerste analyse te kunnen maken.

Op dit moment zijn er veel bijzondere veldwachters aangesteld, specifiek voor het handhaven van de jachtgebieden. Het Jachtfonds kan ook ingezet worden om de organisatie van de bijzondere veldwachters te versterken, om in een betere opleiding te voorzien en om de samenwerking met politie en Natuurinspectie te verbeteren. Ik wil hiervan nog meer werk maken.

Het is dus geen gemakkelijke problematiek. Het is niet dat er geen prioriteit aan gegeven wordt, maar het is niet altijd evident om op het juiste moment op de juiste plaats te zijn.

De voorzitter: De heer Sanctorum-Vandevoorde heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Minister, dank u voor uw antwoord. Een aantal aspecten die u aankaart, kwamen natuurlijk ook terug in de reactie van het Agentschap voor Natuur en Bos tijdens de hoorzitting. Het is niet realistisch om daarin in de laatste zes maanden van deze legislatuur nog een grote wijziging aan te brengen. U verwees zelf naar het volgende regeerakkoord. Ik denk dat daarin naar stroperij een verhoogde aandacht moet uitgaan. Ik zou de fracties in deze commissie willen oproepen om daar extra aandacht voor te hebben. Ik besef dat besparen op personeel met de bedoeling om de effectiviteit

te verhogen zijn grenzen kent. Op een gegeven moment moet het werk gewoon gebeuren. We zijn in een fase terechtgekomen waar die effectiviteit eigenlijk niet meer toeneemt, maar eerder afneemt. De statistieken die tijdens de hoorzitting werden gepresenteerd, versterken die boodschap.

Er ontstaat natuurlijk een effect van straffeloosheid, zeker als het probleem altijd maar complexer wordt en de schaal toeneemt. Op den duur wordt het niet alleen voor de dieren dramatisch, maar ook voor de betrokkenen. Ik hoor dat ook vanuit het veld. U zult ook wel de reacties krijgen dat het zowel voor natuurinspecteurs als boswachters en mensen van natuurverenigingen op den duur gevaarlijk wordt om zich daarmee bezig te houden. Als daar mensen rondlopen met grof geschut, zelfs met illegale wapens, is dat natuurlijk geen veilige situatie.

Ik denk eerlijk gezegd dat dit ook de drempel verhoogt om melding te maken van inbreuken waardoor de situatie schijnbaar minder problematisch is.

Ik heb mijn licht opgestoken bij natuurverenigingen en de Hubertus Vereniging Vlaanderen (HVV) en bij presentaties die tijdens de hoorzitting zijn gegeven. Daaruit blijkt dat een aantal aspecten steeds terugkeren om toch te voorzien in een betere aanpak van de stroperij. Zo verwees HVV naar de vroegere dienst Leefmilieu van de federale gerechtelijke politie, maar dat is natuurlijk niet uw rechtstreekse bevoegdheid. Ik begrijp dat vanaf 2015 door een besparingsoperatie veel kennis en expertise is afgevloeid en dat men zich daar alleen nog bezighoudt met afvalzwendel, net wanneer de criminalisering van de stroperij toeneemt. Het zou volgens mij dan ook een meerwaarde zijn om die tak van de federale politie nieuw leven in te blazen.

Ik hoor ook van onder andere de natuurverenigingen dat dit tot gevaarlijke situaties begint te leiden. Mensen willen toch optreden tegen signalen van stroperij en worden door de Natuurinspectie, als gevolg van die onderbemanning, aangemoedigd om foto's te maken en stropers op heterdaad te betrappen, waardoor de facto een onveilige situatie bestaat voor die vrijwilligers.

Minister, ik ben blij dat u erkende dat er bij de politie wel wat meer kennis en vorming zou mogen zijn over dit thema omdat het bij voorbaat de politie is die moet optreden. Ook de rol van de bijzondere veldwachters zou moeten worden versterkt. Ik ben blij dat ik die aspecten heb gehoord in uw antwoord.

Kortom, er ligt nog wel wat werk op de tafel wat de stroperij betreft. Ik hoop dat daar tijdens de volgende legislatuur nog meer aandacht naartoe gaat.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Minister, we hebben het in het verleden al meermaals gehad over de complexiteit van de stroperij, wat onder meer aanleiding heeft gegeven tot een hoorzitting in april. De vraag van de heer Sanctorum toont aan dat er sindsdien nog niets veranderd is. Het overzicht dat u geeft, komt ook grotendeels overeen met informatie die in april is gegeven tijdens de hoorzitting, en in een eerdere vraag om uitleg eind januari. We zullen dan ook een tandje bij moeten steken. Er is nood aan verdere vorming, samenwerking, opleiding en bewustmaking, maar wanneer we dat niet kunnen concretiseren en als we daardoor niet tot een grotere slagkracht komen op het terrein, dan schieten we daar niet veel mee op. Ik ondersteun dan ook elke vorm van samenwerking die daartoe kan leiden, en dan denk ik onder andere aan de politie, omdat die wel degelijk een interventiemacht is. We moeten gaan naar grootschalige acties zoals die ook op tijd en stond worden opgezet tegen rondtrekkende dievenbendes, waarbij verschillende federale en gewestelijke diensten heel doelgericht samenwerken. Dat moet ook hier mogelijk zijn.

Minister, ik wil u in de marge even herinneren aan een toezegging die u hebt gedaan op 30 januari in verband met processen-verbaal die vervolgens worden geseponeerd. Dat is een klacht die we vaak horen. De zeldzame gevallen dat het tot een pv komt dat wordt overgemaakt aan het gerecht, wordt vaak tot seponering overgegaan. U gaf toen aan dat u wilde nakijken of daar cijfers over beschikbaar zijn omdat u daar zo uit het hoofd – alle begrip daarvoor – geen zicht op had, maar voor zover ik goed geïnformeerd ben, is die informatie ons nog niet bezorgd. Het zou fijn zijn indien dat alsnog zou kunnen gebeuren.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer De Bruyn, de informatie is opgevraagd maar we hebben ze niet gekregen. Ik zal het nog eens nagaan in de hoop dat we ze kunnen krijgen en overmaken.

Mijnheer Sanctorum, het is mijn overtuiging dat natuurinspectie de corebusiness is van het Agentschap voor Natuur en Bos. Het ANB zou daar meer aandacht en prioriteit aan moeten geven. Zij moeten daar intern meer mankracht voor inzetten dan voor een aantal andere aspecten. Ik heb dat meegedeeld aan de administrateur-generaal omdat ik ervan overtuigd ben dat dit echt een kerntaak is van het ANB, waar nog veel meer tijd, energie en man- en vrouwkracht voor moeten worden ingezet. Maar dat is een interne bevoegdheid van het agentschap.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Elke Wouters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de ophaling van 'gelijkaardig bedrijfsafval' door lokale overheden
– 411 (2018-2019)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Wouters heeft het woord.

Elke Wouters (N-VA): In verschillende Vlaamse gemeenten kan afval van bedrijven mee aangeboden worden voor de gemeentelijke ophaalronde. Dit 'vergelijkbaar bedrijfsafval' is afval van bedrijven dat inzake aard, samenstelling en hoeveelheid vergelijkbaar is met huishoudelijk afval. De hoeveelheid restafval die mag worden opgehaald in de gemeentelijke ronde, is begrensd op drie zakken van 60 liter of een container van 22,5 kilo per tweewekelijkse ophaling.

Gelijkaardig bedrijfsafval, waarbij het gaat over grotere hoeveelheden afval, wordt normaal opgehaald door private firma's, maar kan toch worden opgehaald door lokale overheden en intercommunales. Het uitvoeringsplan voor huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval dat in 2016 goedgekeurd werd door de Vlaamse Regering, bepaalt dat lokale besturen die uitzonderlijk gelijkaardige bedrijfsafvalstoffen willen inzamelen, daarbij de werkelijke kost van deze inzameling en verwerking volledig moeten doorrekenen.

Bovendien moet voor de inzameling van gelijkaardig bedrijfsafval door een intercommunale ook een aparte bedrijfsentiteit worden opgericht. Voor de verwerking moet een aparte boekhouding toelaten om dit te controleren, of moet een aparte bedrijfsentiteit worden opgericht. Wanneer een aparte boekhouding wordt gehanteerd, oefent de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) daar toezicht op uit en rapporteert ze daar jaarlijks over aan de Vlaamse Regering. Gelijkaardig bedrijfsrestafval mag alleen in dezelfde ronde als het huishoudelijk restafval worden ingezameld als de registratie gebeurt via een gewichts-diftar-systeem (gedifferentieerde tarieven). In andere gevallen moet het gelijkaardig

bedrijfsrestafval in een aparte ronde worden ingezameld, om een correcte registratie toe te laten.

Minister, het uitvoeringsplan dateert van 2016. Hebben alle lokale ophalers die gelijkaardig bedrijfsafval ophalen intussen een aparte bedrijfsentiteit opgericht? Zo niet, welke intercommunales hinken achterop, en hoe komt het dat zij nog niet voldoen aan deze reglementering? Welke acties ondernam de OVAM intussen om die lokale ophalers te doen conformeren? De OVAM oefent de controle uit op de aparte boekhouding die intercommunales moeten aanleggen als ze gelijkaardig bedrijfsafval willen ophalen. Wat waren de voornaamste bevindingen ter zake in de meeste recente rapportering hierover aan de Vlaamse Regering? Worden er op regelmatige basis controles uitgevoerd op die hoeveelheid afval die wordt aangeboden als vergelijkbaar bedrijfsafval? Zo ja, zijn er veel gevallen waarin de hoeveelheden te groot zijn en men eigenlijk zou moeten spreken van gelijkaardig bedrijfsafval? Zo neen, bent u van plan daar in de toekomst controles op te laten uitvoeren door de OVAM?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Wouters, welkom in deze commissie. Ik heb vorige week uw eerste actuele vraag moeten missen, waarvoor mijn excuses, maar er was de klimaatconferentie, en daarom heb ik me moeten laten vervangen door mijn collega. Ik ben dus blij dat ik hier uw eerste vraag kan beantwoorden.

U weet dat de verwerking van het gelijkaardig bedrijfsafval in het uitvoeringsplan is opgenomen. De bedoeling is om een gelijk speelveld te creëren tussen de privaatrechtelijke bedrijven en de lokale overheden. We willen verzekeren dat er geen kruissubsidiëringen optreden tussen de inzameling en de verwerking van dat huishoudelijk afval aan de ene kant en van het bedrijfsafval aan de andere kant.

Sinds de goedkeuring van het uitvoeringsplan heeft de OVAM een werkgroep opgericht met een aantal intercommunales die gelijkaardig bedrijfsafval inzamelen. Er is een expertiseopdracht uitgeschreven. Onderzoek door die expert heeft uitgewezen dat de oprichting van een aparte entiteit niet per definitie zekerheid biedt omtrent het voorkomen van kruissubsidiëring. Ook over twee entiteiten heen blijft dat risico bestaan. Daarom is gezocht naar een manier om de boekhouding van de intercommunales toch te kunnen controleren. Er is een sjabloon opgemaakt dat de intercommunales die bedrijfsafval inzamelen of verwerken, moeten invullen op basis van hun boekhouding. Uitgaande van die informatie kan worden gecontroleerd of er sprake is van kruissubsidiering tussen activiteiten inzake huishoudelijk afval en bedrijfsafval. In de zomer van 2018 is bij een aantal intercommunales een testfase opgezet om na te gaan of het op basis van de vragen in het sjabloon duidelijk is welke informatie moet worden aangeleverd en of die informatie op een correcte manier kan worden gegenereerd. De informatie uit die ingevulde sjablonen wordt nu verwerkt en het sjabloon wordt aangepast aan eventuele onduidelijkheden. Volgend jaar zal aan alle intercommunales die gelijkaardig bedrijfsafval inzamelen worden gevraagd de informatie via het sjabloon aan te leveren. De OVAM zal uiteraard controleren of dat aangeleverde materiaal correct is.

In de vorige planperiode konden de gemeenten het vergelijkbaar bedrijfsafval dat ze inzamelden, afhouden van hun cijfers inzake huishoudelijk afval. Het nieuwe uitvoeringsplan staat dat niet langer toe. Daardoor bevatten de cijfers qua huishoudelijk afval naast het huishoudelijk deel nu ook het vergelijkbaar bedrijfsafval. De gemeenten die dat inzamelen, zien dat dus terug in hun restafvalcijfers. Het behalen van de doelstelling inzake de maximale hoeveelheid restafval wordt dus bemoeilijkt. Dat zorgt voor zelfregulering bij gemeenten, om de grenzen omtrent het vergelijkbaar bedrijfsafval te respecteren.

Daarnaast zet de OVAM sterk in op visitaties bij gemeenten die nog de grootste stappen moeten zetten om hun doelstellingen te behalen. In de periode 2017-2018 heeft de OVAM 37 gemeenten begeleid, hetzij via de intercommunale, hetzij individueel. Bij die visitaties wordt steeds ingegaan op de grenzen inzake het vergelijkbaar bedrijfsafval, op de impact ervan op de doelstellingen en de verplichtingen omtrent de inzameling van het gelijkaardig bedrijfsafval. Een aantal intercommunales bouwen hun werking inzake de inzameling van dat bedrijfsafval ook daadwerkelijk af. Daarnaast blijkt uit de cijfers dat de hoeveelheid huishoudelijk restafval sterker is gedaald, terwijl het bedrijfsrestafval stijgt. Een van de verklaringen kan zijn dat gemeenten minder gelijkaardig bedrijfsafval inzamelen en dat er dus meer met privéophalers wordt gewerkt.

Collega Wouters, ik hoop dus dat een stuk van uw bezorgdheid is weggenomen.

De voorzitter: Mevrouw Wouters heeft het woord.

Elke Wouters (N-VA): Eigenlijk nog niet helemaal, minister, mijn excuses. Alvast bedankt voor uw antwoord, maar ik blijf een beetje op mijn honger: hoeveel intercommunales werken nu wel of niet met een aparte bedrijfsentiteit of een aparte boekhouding, zoals inderdaad in dat afvalstoffenplan staat? Dat is al twee jaar gevraagd en ik heb daar nog niet echt een duidelijk antwoord op gehoord. Ik blijf dus met die vraag zitten: over hoeveel intercommunales gaat het nu, en wat zult u doen om dit op te lossen en ze te doen conformeren? Ik kan mis zijn, misschien heb ik het niet goed gehoord, maar ik heb toch niet meteen een antwoord op die vraag gekregen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega, ik begrijp uw concrete vraag over hoeveel intercommunales het gaat. Ik zal expliciet aan de OVAM vragen mij een overzicht te bezorgen over hoeveel intercommunales het precies gaat. Ik heb die informatie nu niet bij. Ik heb ze niet gekregen van de OVAM, maar ik ga ervan uit dat ze daarover beschikken. Ik zal die informatie dan ook zo snel mogelijk bezorgen aan het commissiesecretariaat.

Elke Wouters (N-VA): Minister, dank u wel dat u dat wilt nagaan. Het is een beetje jammer dat u dat antwoord nu niet bij hebt want dat was mijn expliciete vraag.

Voor mijn partij speelt handhaving een belangrijke rol in dit verhaal. Ik vraag dan ook dat u die cijfers opvraagt bij de OVAM, en dat de OVAM haar werk doet en hierop de controle uitoefent. Anders zullen wij dat verder wel blijven opvolgen, zodat de intercommunales binnen afzienbare tijd voldoen aan de opgelegde regels uit het afvalstoffenplan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de Belgische uitzondering op het neonicotinoïdeverbod voor de bietenteelt – 426 (2018-2019)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Minister, het zal u niet verbazen dat ik hier opnieuw de aandacht vestig op het verbod op neonicotinoïden. Het is belangrijk genoeg, zowel voor het leefmilieu als voor de landbouw.

België staat alleen: Europa heeft al in 2013 een duidelijk verbod op neonicotinoïden uitgesproken. Men zou natuurlijk kunnen denken dat men al die tijd op zoek gaat naar duidelijke alternatieven voor die neonicotinoïden, die dan ook nog duurzaam zijn en goed voor het leefmilieu. Niets daarvan echter, want begin dit jaar had federaal minister Denis Ducarme al gepleit voor een uitstel. Hij sprak toen van drie jaar. Minister, ik heb u daarover verschillende keren in de plenaire vergadering geïnterpelleerd, en gevraagd of u daar vanuit Vlaanderen iets kon aan doen. Voor Vlaanderen is het van belang dat we dat verbod hier onmiddellijk invoeren, al was het maar dat het een belangrijk signaal is voor alle sectoren, om nu echt wel in te zetten op die alternatieven.

Minister, u hebt altijd gezegd dat het een louter federale bevoegdheid is, en dat u gewoon afwacht. Nu zien we natuurlijk wat er is gebeurd. Er is voor de bieten- en cichoreiteelt een uitstel van 120 dagen gevraagd en gekregen. 120 dagen is inderdaad een uitstel, maar het is natuurlijk geen afstel. 120 dagen, dat komt snel op ons af.

Minister, hoe reageert u op de nu geldende uitzonderingsregel van 120 dagen, onder andere voor de bietentelers? Een definitief verbod op 'neonics' zal er ooit eens aankomen. Welke inspanningen zijn er al geleverd vanuit Vlaanderen om oplossingen en alternatieven te zoeken? Hoe kunnen we met de Vlaamse onderzoekscentra, zoals de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), verder inzetten op het zoeken naar alternatieven?

Blijkbaar zijn er voorbeelden in Duitsland die aantonen dat het ook zonder kan. Zijn die mogelijkheden ook toepasbaar in Vlaanderen? Waarom wel, waarom niet? Kunnen we stilaan de omslag maken naar duurzame landbouw en ook aan de bijen denken, die zeer belangrijk zijn, zowel voor ons leefmilieu als voor onze landbouw?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega, ik kan alleen maar herhalen dat het plantengezondheidsbeleid een exclusief federale bevoegdheid is. In dat kader deed federaal minister Ducarme een beroep op de door de Europese Unie bepaalde nooderkenningsprocedure voor zaaizaadbehandeling van suikerbieten, sla, andijvie en wortelen. Het gaat hier niet om het bespuiten van die gewassen, maar om het behandelen of omhullen van de zaadjes.

Het Koninklijk Belgisch Instituut ter Verbetering van de Biet (KBIVB), dat door mij is erkend als praktijkcentrum, is al verschillende jaren bezig met het onderzoek naar valabele alternatieven voor de neonicotinoïden. Dit onderzoek wordt, in het kader van een Europees COBRI-project (COordination Beet Research International), uitgevoerd in samenwerking met verschillende onderzoekscentra in de ons omringende landen.

In 2016 en 2017 werd de gevoeligheid van de vergelingsvirus overdragende bladluizen voor e nog toegelaten bladluismiddelen onderzocht. Uit dit onderzoek blijkt dat de perzikluis en de zwarte bonenluis, overdragers van het virus, resistent of tolerant zijn geworden tegen de middelen op basis van pyrethroïden of pirimicarb. Deze middelen werden in het verleden massaal ingezet om bladluizen te bestrijden. Het heeft dus geen zin om ze in te zetten in de bietenteelt.

Dit is zeker het geval voor de pyrethroïden, waarvan uit de toelatingsdossiers blijkt dat het totaalinsecticiden zijn die schadelijk zijn voor nuttige insecten en voor bijen. Pyrethroïden gebruiken als alternatief brengt niets op en is schadelijker voor het milieu, en dat kan toch niet de bedoeling zijn.

Op basis van onderzoeken waarbij verschillende middelen getest werden, werd onlangs een toelating verleend voor een tamelijk recent bladluismiddel op basis

van flonicamid. Dat middel werkt selectief op bladluizen en niet op de andere insecten. Het middel heeft een toelating voor één toepassing, wat niet voldoende is om de bladluispopulatie onder controle te houden. Een ander nadeel van zijn selectieve werking is dat andere plaaginsecten, zoals bietenkever en bietenvlieg, niet bestreden worden, waardoor er toch nog pyrethrine of pyrethroïden ingezet moeten worden. Dat verstoort dan weer het natuurlijke evenwicht.

Met onze financiële steun wordt het aangevatte onderzoekswerk voortgezet, om tot haalbare oplossingen te komen. Dit is geen simpele taak, maar we zetten er verder op in.

De kern van het probleem zijn bladluizen die drager zijn van het vergelingsvirus, maar de situatie is verschillend naargelang de teeltgebieden. Het kan dus zijn dat er in bepaalde gebieden andere vaststellingen zijn. In de grensregio in het noorden van Frankrijk, bijvoorbeeld, zijn de voorbije jaren proefvelden aangelegd zonder neonicotinoïden en werden opbrengstverliezen tot 40 procent vastgesteld door toedoen van de bladluis. In Duitsland, zeker in het meest oostelijke productiegebied, is de druk van die bladluis beduidend lager. Er kunnen dus ook Europese verschillen zijn, collega Coudyser.

Vanuit Vlaanderen moeten we dus volop inzetten op die alternatieven. Daar zijn we mee bezig, maar zo simpel zijn ze niet te vinden.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Dank u, minister, maar u hebt mij absoluut niet gerustgesteld. Ten eerste blijft u herhalen dat dit een exclusieve federale bevoegdheid is en dat minister Ducarme om het even welke beslissing kan nemen, terwijl u erop staat te kijken, zonder te kunnen handelen. In verschillende tussenkomsten in de commissie heb ik al gezegd dat u wel degelijk kunt handelen, als u dat wilt. In een ander dossier, dat evenzeer op federaal niveau behandeld werd, met name de verkoop en het gebruik van glyfosaathoudende producten, zagen we dat u wel een grote voortrekker was. U volgt ook steevast de dossiers rond volksgezondheid op wanneer de bedrijfsvoering van onze landbouwers mogelijk in het gedrang komt. Ik denk dan aan de Afrikaanse varkenspest, de fipronilcrisis en blauwtong bij schapen, om er nu maar enkele op te noemen. In dit dossier bleef het aan Vlaamse kant echter zeer stil.

Ten tweede hebt u in een plenaire vergadering dit voorjaar gezegd dat u een absolute voorstander was van dat verbod op neonicotinoïden en dus eigenlijk zeer gelukkig was met de Europese beslissing daarover. Als ik die conclusie doortrek, dan zou u absoluut niet gelukkig moeten zijn met de beslissing van minister Ducarme om opnieuw uitstel te geven. Daarmee brengt u twee zaken in het gedrang. Enerzijds hypothekeert u het schokeffect van 'sorry, maar nu is de speeltijd echt over en moeten we overgaan tot een alternatieve en duurzame transitie'. Die 120 dagen uitstel, hoe kort of hoe lang dat ook is, zijn er weer, waardoor we het gevoel krijgen dat het zijn tijd wel zal meegaan en dat we nog steeds gerust kunnen voortwerken, alsof er eigenlijk niets gebeurd is, terwijl alle andere landen dat verbod op die neonicotinoïden allang ingevoerd hebben.

Daarnaast zegt u mij nu dat er verschillende onderzoeken lopen. U hebt een heel technische uitleg gegeven, maar het enige dat ik daaruit kan concluderen is dat er bij het onderzoek naar al die alternatieven inderdaad nog altijd geen resultaat is om duurzaam te kunnen voortwerken. Dat stemt mij heel erg ongerust. Wat zullen wij namelijk doen binnen 120 dagen, als het verbod op die neonicotinoïden er effectief is?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Het is natuurlijk een beetje lastig om in de oppositie te zitten, als je zo'n meerderheid hebt. Ik zou mij namelijk heel eenvoudigweg kunnen aansluiten bij de bekommernissen van collega Coudyser, wat ik ook doe.

Collega Tobback fluisterde mij daarnet in het oor dat het hier beetje bij beetje op het federale parlement begint te lijken, maar dat terzijde. *(Opmerkingen van Bruno Tobback)*

Ik kan het niet laten om dat op te merken. *(Opmerkingen van minister Joke Schauvliege)*

Ik zou er graag eens een appreciatie van krijgen dat we vandaag geen pasklare alternatieven hebben. Die hebben we ook niet voor de hoeveelheid energie die we nodig hebben, als we die helemaal hernieuwbaar zouden maken. Is dat dan haalbaar en op welke termijn?

Hoe hebben we de autofabrikanten kunnen verplichten om zuinigere wagens te fabriceren? Dat hebben we gedaan door normen op te leggen, in de toekomst geprojecteerd. Natuurlijk hebben ze wel alle truken van de foor uitgehaald om eromheen te fietsen.

Dit is hetzelfde. Als we allerlei achterpoortjes blijven verdedigen en de EU die ook toelaat, dan zal het zijn tijd wel duren, zoals collega Coudyser zegt. Dan gebeurt er eigenlijk niets en wordt er eigenlijk ook te weinig ingezet op de alternatieven, op het onderzoek, op de toepassingen in de onderzoekscentra, enzovoort. Ik weet ook dat uw diensten heel veel onderzoek doen ter zake.

Ik denk dus echt dat we dit soort achterpoortjes moeten tegengaan, omdat het ook het 'level playing field' in de markten verstoort. Laat ons daarover duidelijk zijn. Ik had graag gewoon uw appreciatie gekregen ter zake. Gaat u uw federale collega hierop aanspreken of gaat u dit laten passeren? Zegt u dat dit uw bevoegdheid niet is, wat u perfect kunt, of gaat u voorstellen om te stoppen met verstoppertje te spelen? Het kan niet dat we eerst zeggen dat iets niet meer kan, om dan een achterpoortje te zoeken als puntje bij paaltje komt.

Tinne Rombouts (CD&V): Ik wil me aansluiten bij deze vraagstelling. Ik heb blijkbaar een heel ander antwoord gehoord dan sommige collega's hebben gehoord of willen horen. In die zin dat ik heel duidelijk aanvoel dat u de keuze maakt om zo snel mogelijk het gebruik van neonicotinoïden verplicht op nul te zetten. Anderzijds ziet Europa ook duidelijk in dat dit een knelpunt is en geeft het aan welke richting we moeten uitgaan. Europa erkent dat het in bepaalde gebieden nog een knelpunt is en het geeft de ruimte om te bekijken hoe dit kan worden opgelost.

Minister, in welke mate biedt Europa ook ondersteuning om een oplossing te zoeken? Er is vandaag geen vraag of we naar andere producten moeten zoeken. De vraag is hoe snel we die zullen vinden en welke ondersteuning we daarbij krijgen om die te vinden. Ik begrijp dat onze onderzoeksinstellingen daar massaal op inzetten. Ik begrijp dat onze eigen buurlanden, en ik heb daar informatie over, in dezen óók vragende partij zijn om een uitzondering te maken omdat zij óók met deze problematiek te kampen hebben.

In die zin stel ik mij de vraag of Europa mee wil zoeken naar alternatieven en oplossingen. In welke mate wordt er samengewerkt met andere landen, buurlanden, om tot een oplossing te kunnen komen? Weet u of uw federale collega die ondersteuning ook op federaal niveau en eventueel bij de buurlanden zoekt, in het besef en de wetenschap dat uw collega daarin inderdaad de trekkende kracht moet zijn?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik denk dat men onze onderzoeksinstellingen moeilijk kan verwijten dat ze nog geen alternatieven hebben. Men is er naar op zoek. Het is niet dat men ze niet wil vinden, integendeel. Wie dat alternatief kan uitvinden, heeft een bijzonder interessante uitvinding gedaan en kan daar ook veel beter van worden. Men is daar volop mee bezig. Het is er inderdaad nog niet, maar ik denk niet dat je dat iemand kunt verwijten.

Er lopen ook Europese projecten, voorzitter, zoals het Europese COBRI-project, dat samen met de ons omringende landen naar alternatieven zoekt.

Iedereen weet en beseft dat er naar alternatieven moet worden gezocht, maar je kunt dat wetenschappelijk onderzoek niet forceren. Voor wetenschappelijk onderzoek zijn er trouwens heel veel middelen en als men vindt dat het te traag gaat of dat er te weinig middelen zijn, dan kan er zeker nog altijd meer gebeuren. Ik ben er zeker van dat men ook vanuit Onderzoek en Ontwikkeling graag meer middelen op tafel zal leggen.

Wat de vraag zelf betreft: het is een Europese beslissing, waarbij ook een uitzonderings- of nooderkenningsprocedure was voorzien. Mijn federale collega heeft daar gebruik van gemaakt. Dat is volledig conform de Europese beslissing. Nogmaals: het is een exclusieve federale bevoegdheid en ik heb mij daarin niet actief gemoeid. Wat ik vooral wil, is dat we verder op zoek gaan naar alternatieven. Hoe sneller die er zijn, hoe beter voor iedereen. Laat dat duidelijk zijn.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Dank u, minister en ook de collega's, voor de bijkomende vragen en suggesties.

Ik begrijp het niet zo goed. Dat verbod zit er al zolang aan te komen. Europa gaat daar ook voor, maar laat uitzonderingen toe. Ik blijf het jammer vinden dat het federale niveau in dat geval ook die uitzonderingen opzoekt.

Je kunt nu het schokeffect veroorzaken, dat het nu echt wel moet gebeuren en dat men naar die alternatieven moet gaan zoeken. Wat ook niet betekent dat we ze in de afgelopen jaren niet hebben gezocht. Ik gooi absoluut geen steen naar de onderzoekcentra, ook niet naar de EU-projecten. Als men zegt dat men al zoveel jaren alternatieven zoekt en dat er ook geen zicht is of er binnen die 120 dagen een alternatief op tafel zal komen, dan vraag ik mij wel af wat we over 120 dagen zullen doen. Daar komt ook geen antwoord op. Zijn er dan bij Europa mogelijkheden om opnieuw uitstel te vragen? Dan vrees ik dat we nog lang niet aan het verbod op neonicotinoïden zitten. Dan zullen die onderzoekscentra en alle andere projecten dat ook niet als een prioriteit zien want we kunnen toch nog altijd verder uitzonderingen vragen, waar we dan wellicht ook gretig zullen op ingaan. Alle argumenten die nu op tafel komen, zullen over 120 dagen ook nog gelden.

Dat verbaast mij een beetje en ik vind het heel jammer. Daardoor redden we de bij niet. Iedereen heeft de mond vol dat we de bij moeten redden omdat we ze zo nodig hebben in ons leefmilieu en in onze landbouw. We kunnen dan wel bijenplannen hebben en allerhande subsidies geven om bijen meer kansen te geven, maar als we de doodsoorzaak van de bij niet wegnemen, dan draaien we natuurlijk cirkeltjes. Ik vrees dat we nog lang cirkeltjes zullen blijven draaien.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het afmaken van everzwijnen in het Natuurhulpcentrum Opglabbeek door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
– 428 (2018-2019)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Over de toestand van de everzwijnen zijn de voorbije weken en maanden al een aantal vragen gesteld. Het is een gegeven dat de populatie toeneemt. Vandaag bleek dat het aantal ongevallen met auto's verviervoudigd is in een paar jaar tijd. Dat probleem deint verder uit. Hoe gaan we dat aanpakken?

Mijn vraag gaat over een specifiekere kwestie: de everzwijnen die in het Natuurhulpcentrum in Opglabbeek door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) werden afgemaakt. Deze zaak heeft de gemoederen twee weken geleden toch wel heel erg doen oplaaien.

Het ANB heeft op maandag 10 december zeven tamme everzwijnen in hun kooi afgemaakt in het Natuurhulpcentrum in Opglabbeek. Het Natuurhulpcentrum had deze dieren een maand eerder gevangen in het centrum van Lommel en sindsdien verbleven zij in het opvangcentrum waar hun gezondheid opgevolgd werd door een dierenarts. Het Natuurhulpcentrum had met het Dierenpark van Vleteren al een nieuwe locatie gevonden voor deze dieren.

Ik heb daarbij de volgende vragen. Het Natuurhulpcentrum beweert dat deze drastische ingreep door het ANB zonder overleg is gebeurd, terwijl het ANB dan weer zegt dat er wel overleg is geweest. Welk verhaal klopt? Is er voorafgaandelijk aan deze actie een overleg geweest tussen het Natuurhulpcentrum en het Agentschap?

Het Natuurhulpcentrum werd gedwongen om de dieren, die er al exact één maand verbleven, om veiligheidsredenen af te staan. Wat waren dan de veiligheidsredenen en waarom heeft het een maand geduurd om deze veiligheidsredenen af te dwingen?

Het ANB benadrukt ook dat het afmaken van deze everzwijnen een weloverwogen beslissing was, maar dat het de enige verantwoorde beslissing was. Wat waren dan de overwegingen om tot deze beslissing te komen?

De tamme everzwijnen werden doodgeschoten in hun kooi. Is dit de gangbare manier om dergelijke dieren te euthanaseren? Zijn er geen zachtere technieken die toegepast kunnen worden, als het dan al nodig is?

Het transport van gekweekte everzwijnen is vergunningsplichtig. Het uitzetten van gekweekte everzwijnen is een inbreuk op het Jachtdecreet. Wie deze tamme everzwijnen in Lommel heeft uitgezet, heeft minstens een aantal wetgevingen genegeerd. Werd hiervoor een proces-verbaal opgemaakt en werd de opdracht gegeven om de dader te achterhalen?

De afgemaakte everzwijnen zouden nog gecontroleerd worden op ziektes. Is dit ondertussen gebeurd en wat was het resultaat ervan? Waren deze everzwijnen besmet met de gevreesde Afrikaanse varkenspest?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Danen, ik heb zelf informatie opgevraagd bij het ANB, aangezien dit tot de dagelijkse praktijk behoort en niet echt om een beleid gaat. Het ANB meldt mij dat het Natuurhulpcentrum wel degelijk op verschillende momenten rechtstreeks en onrechtstreeks betrokken is geweest in het traject. Tussen het moment van de vangst van de everzwijnen in Lommel op 9 november en begin december is er meermaals overlegd tussen het ANB en de gemeentelijke politie van Lommel. De politie heeft van het ANB een vergunning gekregen om de dieren te vangen en te doden. Zoals gebruikelijk bij jachtdaden werd gevraagd om onderkaken en DNA-stalen van de dieren te ontvangen. De vraag van het ANB werd door de gemeentelijke politie doorgestuurd naar het Natuurhulpcentrum, dat liet weten een oplossing te zoeken voor permanente plaatsing van de dieren.

Op 3 december liet het Natuurhulpcentrum via e-mail aan het ANB weten dat zij de dieren wilden plaatsen in De Zonnegloed, een dierenopvangcentrum in Oostvleteren. Het ANB heeft op dat moment geoordeeld dat, gezien de verhoogde waakzaamheid in het kader van de Afrikaanse varkenspest, transport van everzwijnen naar een streek met een hoge concentratie aan varkenshouderijen helemaal niet raadzaam was. Tegelijk was heruitzetting geen optie, een standpunt dat het Natuurhulpcentrum trouwens ook bijtrad. Er is ook een sterk vermoeden van illegale uitzetting van deze dieren. Omwille van deze argumenten besloot het ANB over te gaan tot inbeslagname van die dieren.

Uit het gedrag van de dieren bleek al snel dat het om tamme dieren gaat. Ze lieten zich benaderen en kwamen uit de hand eten. Het Natuurhulpcentrum gaf bovendien aan dat de dieren gaatjes in de oren hadden, wat wijst op een vroeger oormerk. De kans is dus zeer groot dat het om illegaal uitgezette dieren gaat. Dit alleen al creëert voldoende rechtsgrond om de dieren in beslag te nemen. Gezien de context van de Afrikaanse varkenspest en ook ruimer, de groeiende populatie van everzwijnen in Limburg, was heruitzetting of herlokalisatie geen optie.

Het ANB was zich bewust van de diverse maatschappelijke gevoeligheden. Enerzijds is er de context van de verhoogde waakzaamheid in het kader van de Afrikaanse varkenspest, waarbij hoge normen inzake bioveiligheid gelden. Anderzijds is er de zorg voor het dierenwelzijn en het begrijpelijke initiatief van het Natuurhulpcentrum. Dat zijn geen gemakkelijke situaties.

Het ANB stelt vast dat de actie op het terrein niet verlopen is volgens de intern gemaakte afspraken en procedures. Er is dan ook – laat het ANB mij weten – een intern onderzoek ingesteld om dit grondig uit te klaren en er de gepaste maatregelen aan te verbinden.

Indien het ANB nog nieuwe informatie kan vergaren over de dieren zelf of wat er precies is gebeurd bij de illegale uitzetting, zal het daar zeker ook een procesverbaal van opmaken.

Een dierenarts heeft ondertussen de nodige stalen genomen. Er zijn nog geen resultaten van bekend.

Het klopt dus niet dat er geen overleg is geweest of dat men niemand, ook niet het Natuurhulpcentrum, erbij had betrokken. Dat de actie op het terrein niet verlopen is volgens de interne procedure, is wel een zaak waarnaar dus een intern onderzoek loopt.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, eigenlijk zegt u dat het wel volgens de gangbare procedures was dat de dieren afgemaakt zouden worden. Kunt u dan eens schetsen hoe zo'n beslissingsproces verloopt? Wie beslist daarover? Wie is

daarbij betrokken? Ik vind dat wel een belangrijke zaak, vooral omdat we allicht nog vaker dit soort gevallen zullen krijgen.

Ik hoor u ook zeggen dat de manier waarop het verlopen is, niet helemaal is zoals het hoort. Dat is goed om te horen – voor alle duidelijkheid, ik ben daar niet blij om – maar het is goed dat dat soort zaken toch onderzocht worden. Ik denk dat we het draagvlak voor hetgeen ANB doet, niet enkel op dit terrein maar op diverse terreinen, zo groot mogelijk moeten houden. Als er dan van dat soort calamiteiten gebeuren, moeten we er wel voor zorgen dat het inderdaad wordt onderzocht en dat de verantwoordelijken ook gepast op hun verantwoordelijkheid worden gewezen.

Ik wou ook nog vragen of er u nog andere gevallen bekend zijn van everzwijnen die ergens vastzitten en die mogelijk hetzelfde lot zullen ondergaan als de dieren waarvan sprake was.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Collega's, ik zou eerst mijn appreciatie willen uitspreken voor de mensen van het Natuurhulpcentrum en de mensen van het ANB, want uiteindelijk zijn die wel de problemen aan het opkuisen die op een misdadige manier – en ik zeg dus letterlijk 'misdadig' – tot stand zijn gekomen. Het is niet vanzelfsprekend voor een natuurhulpcentrum om op dat moment alweer meteen klaar te staan om die dieren op te vangen. Aan de andere kant lijkt het me voor het agentschap ook niet vanzelfsprekend om zomaar mee te gaan in welke oplossing dan ook op het moment dat de hele professionele varkenshouderij in Vlaanderen met de bibber op het lijf zit voor de verspreiding van de Afrikaanse varkenspest, die ook een enorme economische schade met zich zou meebrengen. Minister, ik ben blij het volgende van u te horen. Of misschien is dat 'blij' verkeerd uitgedrukt. Ik begrijp alleszins van u dat het afmaken van die dieren ter plaatse niet conform de regelgeving is gebeurd, want daar heb ik me zelf ook wel even vragen bij gesteld toen ik las op welke manier dat is gebeurd. Ik denk niet dat dat in 2018 nog op die manier moet gebeuren. Ik ga er dan ook van uit dat daar gepast gevolg aan zal worden gegeven.

Mijn grote bekommernis in dit verhaal is natuurlijk wel het volgende. We moeten op dit moment allemaal samen vaststellen dat het probleem van de wilde zwijnen gigantisch aan het toenemen is. Ik heb begin deze week alle cijfers van de politiezones over ongevallen met everzwijnen in Limburg opgelijst, en dat was het viervoudige van wat het drie jaar geleden was. Dan hebben we het, echt waar, alleen nog maar over de geregistreerde ongevallen. Daar zitten geen ongevallen bij van mensen die alleen stoffelijke schade hadden en vonden dat, aangezien ze toch geen omniumverzekering hebben, het geen zin had om die aan te geven. Politie-inspecteurs zijn me ook komen zeggen dat ze er zeker van zijn dat er ook al dodelijke ongevallen met everzwijnen zijn gebeurd omdat automobilisten 's nachts zijn uitgeweken. Die gevallen zitten daar ook niet bij. Als een automobilist in bosrijk gebied 's nachts op een boom knalt, dan blijft dat everzwijn echt niet wachten om te zeggen dat het de weg is overgestoken. Dit is een serieuze bedreiging voor onze verkeersveiligheid. Hier, maar ook in de commissie Openbare Werken, blijf ik herhalen dat we actie zullen moeten ondernemen om onze wegen te beveiligen in die bosrijke gebieden. Het is dan natuurlijk toch wel hemeltergend dat op een moment dat de faunabeheerszones zijn opgericht, dat – collega Sanctorum, u zult het niet graag horen – de bejaging wordt uitgebreid om die dieren te bestrijden, en dat 44 gemeentebesturen in Limburg samenzitten om te bekijken hoe men dat probleem zal aanpakken, er nog mensen zijn die die dieren uitzetten in het wild. Dit is niets anders dan misdadig gedrag. Minister, ik vraag me ook af of daar werk van kan worden gemaakt, of er in de handhaving aandacht kan worden besteed aan het opsporen

van dergelijke illegale kwekerijen, zodat hier kan worden opgetreden. Dit is immers misdadig: ik herhaal het nogmaals.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Collega Ceyssens, ik ben het met u eens wat dat laatste betreft. Over de aanpak zullen we wel van mening verschillen. De beveiliging van wegen moet inderdaad prioritair gebeuren. De vraag is alleen hoe we dat gaan doen. Zolang we aanvaarden dat er everzwijnen leven in Vlaanderen, zal er een risico op ongevallen blijven bestaan. Is de oplossing dan het afschieten van everzwijnen, of gaat het dan veeleer over het effectief beveiligen van wegen, wat je dan letterlijk mag nemen? Maar goed, dat is nog een ander debat.

Minister, wat de kwestie in het natuurhulpcentrum betreft: ik had de vraag eigenlijk rechtstreeks gesteld aan het ANB, maar nog geen antwoord ontvangen. Ik ben dus blij dat ik nu het antwoord heb gehoord. Ik begin eerlijk gezegd steeds meer de indruk te krijgen dat de Afrikaanse varkenspest als een excuus wordt gebruikt om everzwijnen af te schieten of af te maken. Mijn stelling is: je doodt dieren niet zomaar. Dat is ook de basis van de Dierenwelzijnswet, trouwens. Je doodt dieren niet zomaar, en als er veiligheidsredenen zijn waardoor dieren toch moeten worden gedood, dan moeten die redenen ook wel duidelijk aantoonbaar zijn. Als er everzwijnen geïnfecteerd zijn of als er een groot risico is dat ze geïnfecteerd zijn, dan kan dat uiteraard verdedigbaar zijn, maar in dit geval lijkt dat argument me toch wel bijzonder zwak.

Minister, ik ben eigenlijk wel heel benieuwd omdat u daarnet zei dat de procedure niet correct is verlopen. Ik probeer gewoon te snappen op welke manier ze niet correct is verlopen. Gaat het dan over de beslissing om die dieren te doden? Is het daarover dat het intern onderzoek wordt gevoerd? Of gaat het over een andere fase in de administratieve procedure? Is er ergens niet tijdig verwittigd of zo? Ik wil de zwaarwichtigheid van het mislopen van die procedure wat kunnen inschatten.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Collega Ceyssens, ik denk dat we het allemaal eens zijn: dit soort praktijken van illegale uitzetting is misdadig. Ik denk dat daar geen ander woord voor bestaat. Ik ben ook gechoqueerd door de bijzonder brute manier waarop is opgetreden. Minister, u hebt daarop geantwoord.

Ik heb nog een klein vraagje. In de communicatie die we ook op de website van het ANB vinden, wordt gezegd dat het transport naar een zone waar varkenshouderij intens aanwezig is niet raadzaam is. Dat 'niet raadzaam' is juridisch een heel flou begrip. Als ik uw redenering goed heb gevolgd, was opnieuw uitzetten dat uiteraard ook niet, en was de reactie daarop dat euthanaseren de gepaste maatregel was. De precieze draagwijde van 'niet raadzaam' houdt voor mij veeleer in dat dit onder bepaalde omstandigheden wellicht wel, wellicht later, zou kunnen – als men dat voldoende kan beveiligen en als men de aanwezigheid van varkenspest in die dieren kan uitsluiten door onderzoek. De reikwijdte van 'niet raadzaam' is me wat onduidelijk.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik wil nog bij twee facetten aansluiten. Wat collega Sanctorum zegt, is volgens mij juist. Er is een soort van heksenjacht aan de gang, meer zelfs, er is een soort van permissiviteit die ontstaat om everzwijnen af te knallen in Vlaanderen. In Wallonië trouwens, wat dat betreft is het daar misschien nog bruter dan bij ons, misschien net omdat de haard van die

varkenspest zich daar bevond. Niettemin mogen we die problemen ook niet ontkennen. Ik denk dat de drieledigheid, die ook door andere organisaties wordt genoemd, namelijk preventie, het nemen van veiligheidsmaatregelen en eventueel afschot, gerespecteerd moet worden. Wat we nu overal lezen, is een soort van vrijbrief. Vergeet niet dat niet-georganiseerde jacht, of niet goed georganiseerde jacht op everzwijnen, alleen leidt tot een vergroting van hun leefgebied en tot een nog snellere uitbreiding van de populatie. Dat moeten we niet promoten. Daar moeten we even bij stilstaan.

Ik lees ook in landbouwtijdschriften en nieuwsbrieven de laatste tijd zeer verontrustende oproepen om zeg maar bijna het hele bestand af te knallen. Als we nu een stukje herstel krijgen van soorten in Vlaanderen, zou ik het heel erg betreuren als we daar op die manier mee omgaan.

Los van dit dossier wil ik er nog even het volgende over zeggen. Als het niet bewezen is dat die dieren varkenspest hebben, of een virus, dan vind ik het verhaaltje dat het niet raadzaam is om dieren over die afstand te vervoeren, totaal ongeldig. Wij vervoeren in Vlaanderen alleen al 12 miljoen dieren per jaar van de boerderij naar het slachthuis. Is dat dan ook niet meer raadzaam? Qua cynisme kan dat tellen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ik wil nogmaals heel uitdrukkelijk herhalen dat in dergelijke zaken het beleid, de minister, helemaal niet tussenkomt. Dat is een pure operationalisering op het terrein van het Agentschap voor Natuur en Bos. Er is geen enkele instructie of beslissing in die zin genomen. Dat is iets dat tot de volle verantwoordelijkheid van het agentschap behoort, waar wij helemaal niet in tussengekomen zijn. Dus op de vragen over hoe die afweging precies gebeurd is en het transport, heb ik de informatie gegeven die ik van het Agentschap voor Natuur en Bos heb gekregen. Ik kan daar niet meer details over geven. Ik zal de vraag over de verplaatsingen en dergelijke nog stellen. Het is wel zo dat in het kader, algemeen, van de Afrikaanse varkenspest, er vanuit de federale overheid wel een aantal richtlijnen meegegeven zijn om onnodige transporten niet uit te voeren en dergelijke. Ik zal de details daarover bezorgen.

Wat bedoel ik met te zeggen dat de procedure niet gevolgd is zoals ze was afgesproken? Als ik goed geïnformeerd ben – want nogmaals: ik ben daar helemaal niet bij betrokken – was het de bedoeling om de dieren te vangen en te euthanaseren, maar heeft men dus zonder overleg gewoon op een brute manier de dieren ter plaatse afgemaakt met een vuurwapen, wat helemaal niet de bedoeling was en ook niet wat binnen het Agentschap voor Natuur en Bos was afgesproken. Dat is de informatie waarover ik beschik. Men zou binnen het agentschap maatregelen treffen om daartegen op te treden.

Een andere zaak is de illegale uitzet. Dat is inderdaad crimineel. Daar wordt ook binnen de programmatische handhaving aandacht aan besteed, om de pakkans te vergroten en zeker op zoek te gaan naar die illegale kwekerijen. Veel daarvan bevinden zich, vrees ik, echter niet op ons grondgebied maar eerder in het Waalse Gewest, waar we niet direct aan kunnen. Dit vraagt dus ook een algemene federale aanpak. Er werd daarnet al verwezen naar de federale milieuinspectie, die er vroeger was. Dat zijn zaken die over de gewestgrenzen heen, en waarschijnlijk ook federaal, goed opgevolgd moeten worden.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Het is een thematiek met heel wat aspecten. Nogmaals, ik ben blij om te horen – al klinkt dat wat wrang – dat de gevolgde procedure niet verlopen is zoals het hoort. Ik ben dus ook benieuwd naar de gevolgen

ervan. Ik ben er ook van overtuigd dat de meeste mensen bij het ANB en bij het Natuurhulpcentrum mensen van goede wil zijn die het beste voor hebben met onze fauna en flora. Ik wil daar ook mijn appreciatie uitspreken. Ik denk dat we ook vooral preventief moeten werken, met zoals collega Ceyssens al zei, ecoducten, wildroosters, elektrische bedrading, vangkooien. Misschien zijn er nog wel andere procedures. Ik denk dat het in dat kader belangrijk is dat we ook samenwerken op Europees vlak, niet alleen met Wallonië en onze buurlanden maar ook met de landen daarbuiten. Het probleem bevindt zich namelijk bijlange niet alleen op Vlaams grondgebied. Op die manier hoop ik dat we tot andere en betere oplossingen komen. Want als we natuurlijk alle dieren moeten afschieten om de zaak onder controle te houden, dan moeten we wel erg veel dieren afschieten. Ik denk niet dat iemand daarvoor pleit. Ik pleit dus voor een gecoördineerde aanpak, ook op Europees niveau, om de violen gelijk te stemmen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een meerjarenplan voor de ontsnippering van Vlaanderen
– 395 (2018-2019)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Mijn vraag gaat over het meerjarenplan voor de ontsnippering van Vlaanderen. Want er is goed nieuws voor de fauna, maar dan vooral voor de fauna in Nederland. Want Nederland is, wat men noemt, 'ontsnipperd'. Dit betekent dat belangrijke knelpunten voor wilde dieren in het verkeer werden weggewerkt. Hierdoor kunnen wilde dieren veel veiliger verkeersaders oversteken, met als gevolg dat er veel minder wilde dieren worden doodgereden.

Ook in Vlaanderen is al dikwijls over ontsnippering gesproken, ook door de ministers Schauvliege en Weyts. In België is de ruimtelijke versnippering des te acuter omdat we na Malta het dichtste wegennetwerk van Europa hebben. We hebben hier meer dan 5 kilometer weg per vierkante kilometer en zijn zo een van de meest versnipperde regio's van Europa qua ruimtelijke ordening.

Waar leidt die versnippering toe? Natuurpunt monitort al tien jaar hoeveel dieren doodgereden worden op de Belgische wegen. 10 miljoen wilde dieren per jaar worden gedood in het verkeer. Dat betekent 27.000 per dag! Een nefaste uitwerking dus op natuur en biodiversiteit.

In Nederland werd een meerjarenplan met tijdslijn opgesteld. Het heeft zijn tijd geduurd, maar er werd aan gewerkt, met ontsnippering tot gevolg. In Vlaanderen daarentegen bestaat een dergelijk meerjarenplan nog niet en gaat het wat trager. In dezelfde periode werden in Nederland 178 knelpunten weggewerkt en 66 ecoducten aangelegd, in Vlaanderen amper 5 ecoducten, weet Natuurpunt te vertellen. Hier lijkt een mooie kans te liggen voor Vlaanderen.

"In Vlaanderen is wel al ontzettend veel voorbereidend werk verricht. Er werden tal van ontsnipperingsstudies gemaakt en voor heel wat snelwegen in Vlaanderen (E40 Oostende-Brussel en snelwegen in provincie Antwerpen) is al onderzocht waar er knelpunten en kansen liggen. Door oefeningen als het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) en Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk (IVON) is ook bekend waar de belangrijke groene verbindingsstructuren in Vlaanderen zijn of zouden moeten komen. Er is recent ook een modelmatige ontsnipperingstool ontwikkeld door het VITO. Kortom de meeste informatie is er. Tijd om dit om te

zetten in concrete plannen met een concrete timing en concreet budget." Dit schrijft Natuurpunt dat de ministers zo warm wil maken.

Minister, wat zijn tot op heden de verschillende initiatieven om de versnippering in Vlaanderen aan te pakken in het kader van knelpunten voor wilde dieren? Wat ligt er op dit vlak nog in het verschiet? Wilt u de ontsnippering van Vlaanderen in een omvattend uitvoeringsplan gieten, met concrete tijdslijn en budget?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Meuleman, u zegt terecht dat het om een gedeelde verantwoordelijkheid gaat. Dat is al vaak in deze commissie aan bod gekomen. Er is ook al veel gebeurd. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) en het Departement Omgeving werken samen. Ze kijken waar er knelpunten zijn en waar actie moet worden ondernomen op het terrein. Ze hebben ook prioritaire gebieden aangeduid. Er is een totaalplan samen met lokale besturen en actoren. Ik geef als voorbeeld de ontsnipperingsplannen en structuurvisies die werden opgemaakt voor het Nationaal Park Hoge Kempen, Bosland, Meerdaalwoud en de regio Lanaken-Voeren.

Kleinere maatregelen, zoals aanpassing van duikers en plaatsing van amfibieën- of kleinwildtunnels worden zoveel mogelijk meegenomen binnen onderhouds- en inrichtingswerken aan de weginfrastructuur. Voor grotere infrastructurele werken, zoals ecoducten en ecovalleien met begeleidende ecorasters, worden tussen de drie instanties afspraken gemaakt over de kostenverdeling. Op dit ogenblik wordt een ecoduct over de N25 ter hoogte van het Meerdaalwoud gerealiseerd. De ecovallei ter hoogte van de N771, een ecorecreaduct over de N75 en een ecoduct over de N71 in Bosland zijn projecten in voorbereiding.

Met het oog op verkeersveiligheid is er ook aandacht voor de plaatsing van wildspiegels, -rasters en -passages om de risico's voor mens en dier te beperken. Het wildwaarschuwings- en detectiesysteem langs de N73 in Bosland, waarvan de realisatie in een eindfase zit, is daar een mooi voorbeeld van.

Ook veel bevaarbare waterlopen en kanalen werken in Vlaanderen erg versnipperend. Er worden afspraken gemaakt samen met nv De Waterweg over bijvoorbeeld fauna-uitstapplaatsen en natuurvriendelijke oevers.

Meer informatie over de reeds uitgevoerde en op korte termijn geplande ontsnipperingsprojecten vindt u in het antwoord op de schriftelijke vraag nr. 1139 van 17 mei 2016. Verder kwam ontsnippering in detail ook aan bod in het antwoord op de schriftelijke vraag nummer 929 van 8 maart 2017.

Wat ligt er op dit vlak nog in het verschiet? Het ANB, het AWV, het Departement Omgeving en het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) zitten samen om op Vlaams niveau een ontwerp van 'meerjarenplan ontsnippering' op te stellen. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen prioritaire maatregelen op korte termijn, waarover al langere tijd met diverse partners onderhandelingen lopen, en een planning op langere termijn om de structurele missing links volledig in beeld te brengen en aan te pakken. Dit initiatief kadert ook binnen de actie A6 opgenomen in het Europese LIFE+-project 'Belgian Integrated Nature Project' waarvan het ANB trekker is.

Het is belangrijk dat alle infrastructuurbeheerders hierin participeren. Zo is ook een belangrijke taak weggelegd voor de lokale besturen, want er is ook kleine lokale infrastructuur die moet worden aangepast.

De opmaak en uitvoering van die plannen zitten verdeeld over diverse bevoegdheden. Daarom is het ook goed dat we dat plan op die manier opmaken. Het is

natuurlijk ook een kwestie van centen, collega Meuleman. Het wordt gespreid in de tijd om het betaalbaar te houden voor iedereen. Want als de bomen tot in de hemel zouden groeien, dan zouden we dat allemaal heel snel kunnen realiseren, maar dat is niet zo. Er moeten een aantal keuzes worden gemaakt en een aantal prioriteiten gelegd.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, ten opzichte van de 66 ecoducten die in Nederland zijn aangelegd, waren er 5 in Vlaanderen. U hebt er nog 4 extra opgesomd die in voorbereiding zijn. Dan komen we aan 9. Dat zijn helemaal niet de aantallen die in onze buurlanden mogelijk zijn, waar effectief en consequent werk wordt gemaakt van die ontsnippering.

Het is wel zeer goed om te horen dat er een ontwerp van meerjarenplanning in opmaak is, dat u bezig bent om prioriteiten op korte termijn en acties op langere termijn op poten te zetten, en dat er zelfs op langere termijn een volledig overzicht in kaart wordt gebracht van alle bestaande knelpunten.

Minister, u zegt dat u daarmee bezig bent, dat daar centen voor nodig zijn en dat u eraan werkt over een bepaalde termijn, maar preciezer bent u niet geweest. Welke budgetten zullen daarvoor worden vrijgemaakt? Hebt u daar een zicht op? Kunt u al zeggen wanneer we zo'n meerjarenplan of een ontwerp mogen verwachten? Wanneer zal dat klaar zijn?

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Mevrouw Meuleman, ik wil u uitnodigen om samen met mij dit pleidooi te houden in een andere commissie. Ik heb het daar al meerdere keren gehouden. We focussen hier op de ecoducten en oversteken, maar die leiden tot niks zolang je niet naar een heel brede uitrastering gaat. Dit is een heel duidelijke bevoegdheid voor de minister van Openbare Werken om dat aan te pakken.

Mijnheer Sanctorum, u kunt getuigen dat we daar al meerdere keren over hebben gesproken. Op dit moment zijn er zelfs middelen om dat wat goedkoper te doen met wilddetectiesystemen. Toegegeven, dat zal nooit zo ideaal zijn als een ecoduct, maar je kunt daardoor meer oversteekplaatsen maken en je kunt meer doen voor ontsnippering.

Die vraag moeten we blijven stellen aan de minister van Openbare Werken. Daar kunnen we zelfs twee keer ons voordeel mee doen. Het kan de verkeersveiligheid verhogen als het gaat over het oversteken van grote dieren, en ook voor de ontsnippering van al onze andere fauna kan het een enorme stap vooruit zijn. Ik nodig u dan ook uit om deze vraag mee te stellen en te steunen in die andere commissie.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Ik ben het opnieuw helemaal eens met collega Ceyssens.

Mevrouw Meuleman, dank om nog eens de aandacht te vestigen op alle dieren die in het verkeer sterven. Het verkeer is inderdaad de grootste doder van wilde dieren, meer nog dan jacht en visvangst samen, althans in Vlaanderen. Het is een enorme doodsoorzaak van dieren.

Ontsnipperingsinitiatieven zijn inderdaad welkom, minister, want de initiatieven zelf om te ontsnipperen zijn versnipperd. Waar het vandaag vooral aan ontbreekt,

is systematiek. In die zin is Nederland inderdaad nog een gidsland. Daar is een meerjarenprogramma opgesteld en gerealiseerd.

Minister, ik ben blij te horen dat men die aanpak ook in Vlaanderen aanneemt, maar daar moet inderdaad voldoende budget bij komen, en een duidelijk tijdskader dat iedereen zal respecteren.

Het volgende Vlaams regeerakkoord, daar gaat verdorie veel in staan, als ik de engagementen hoor inzake milieu en natuur. Ik hoop dan ook dat ook dit een belangrijk hoofdstuk wordt in het volgende regeerakkoord.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Er werd gevraagd naar een specifieke timing, maar ik heb daar geen zicht op. Ik zal het navragen en ik hoop dat het zo snel mogelijk is. Wanneer we een duidelijk overzicht hebben, kunnen de budgetten daar opgekleefd worden. Hoeveel dat zal zijn, weet ik niet. Ik denk dat we er van in het begin bij de ontwerpen, ook van nieuwe infrastructuur, voldoende aandacht voor moeten hebben, dat het van in het begin wordt meegenomen. De bestaande infrastructuur moeten we systematisch doen.

Mevrouw Meuleman, u verwijst naar andere lidstaten. Dat klopt, maar het is historisch juist – dat gaf u ook mee in uw inleiding – dat het daar iets eenvoudiger is omdat er bij ons veel meer wegen zijn, die in een wirwar door elkaar liggen. In Nederland is de ruimtelijke ordening historisch veel recenter in gang getreden, waardoor ze het soms iets gemakkelijker hebben om die zaken te realiseren dan wij. Het is gewoon iets dat wij meeslepen en dat het moeilijker maakt, en het zorgt ervoor dat we meer centen nodig hebben om het te realiseren.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, in de nieuwsbrief van Natuurpunt stond dat Nederland na België en Malta het meest dense wegennetwerk heeft. Het is dan ook niet zo dat het daar stukken gemakkelijker is omdat er niet veel wegen zouden zijn. Ook zij hebben drie kilometer weg per vierkante kilometer.

Ik weet niet of dat het zoveel moeilijker maakt, maar ik wil zeker niet negatief zijn. Ik ben tevreden dat er een meerjarenplan in opmaak is. Ik zal ook de suggestie opnemen om minister Weyts hierover eens aan de tand te voelen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de klimaatambitie van Vlaanderen
– 443 (2018-2019)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, vorige week bent u in Polen geweest. Ik had niet het genoegen daar te zijn, maar ik heb de dingen die u hebt gezegd en gedaan natuurlijk van heel nabij gevolgd.

Ik ga even terug naar zondag 2 december. Toen waren we met 75.000 mensen in Brussel op de grootste klimaatmars die België ooit heeft gekend. Iedereen was er, mannen, vrouwen, gezinnen met kinderen. Iedereen eiste dat de verantwoordelijke beleidsmakers meer zouden doen voor schone lucht, minder boskap, minder plasticvervuiling, meer hernieuwbare energie en meer solidariteit.

Daarom ook was het onbegrip groot, toen afgelopen week bleek dat België onder impuls van Vlaanderen niet toetreedt tot de High Ambition Coalition. Dit is een groep van ondertussen 25 landen die zich engageren voor een grotere klimaatambitie. Daarin zitten onder andere Nederland, Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Italië en heel wat andere landen. Ook Europees Commissaris Cañete zegde steun toe.

Minister, het was voor iedereen duidelijk dat er in Katowice over ambitieuzere klimaatdoelstellingen zou worden gepraat. Had u zich hierop niet voorbereid? Het leek namelijk dat u uit de lucht viel. Hoe komt het dat uw onderhandelingsmarge nul was, getuige uw uitspraken en uw gedrag tijdens de onderhandelingen? Is het voor de andere landen die deel uitmaken van de High Ambition Coalition dan zoveel gemakkelijker om de klimaatdoelstellingen te halen of om meer inspanningen te doen?

De interfederale klimaatresolutie hebben we enkele weken geleden unaniem aangenomen in ons parlement. Daarin stond heel duidelijk de oproep om plaats te nemen in de Europese kopgroep. Waarom negeert u deze oorverdovende oproep?

Federaal minister van Leefmilieu Marghem verklaarde ook al dat u het gesprek over de verdeling van de Belgische klimaat- en energiedoelstellingen voor de periode tot 2030 niet wilt aangaan. Volgens haar bent u dus degene die de zaak saboteert. Klopt dat? Zo neen, waarom zegt ze dat dan? Wat is uw reactie daarop?

Hebt u ondertussen overleg gehad met uw collega's van de Vlaamse Regering om te kunnen toetreden tot de High Ambition Coalition?

Wilt u stappen zetten om de Vlaamse klimaatinspanningen te versnellen, zodat Vlaanderen de doelstellingen voor 2020 en 2030 kan behalen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Danen, wij waren zeker goed voorbereid voor de Conference of the Parties (COP) in Katowice. Daar stonden eigenlijk twee zaken op de agenda. Enerzijds wilden we regels uitwerken over de manier waarop we het Parijs-akkoord in de praktijk gaan uitrollen. Daarnaast zijn er zogenaamde Talanoa-dialogen opgestart om het ambitieniveau op te krikken. Het eerste is uiteindelijk zaterdagavond laat aangenomen. Het tweede heeft ook plaatsgevonden en Vlaanderen heeft samen met België, Nederland en Luxemburg de Talanoa ondertekend. Daar zit meer ambitie in, ook conform de resolutie die in het parlement goedgekeurd is. Die ambitie hebben wij daar dus uitgesproken en ze is overhandigd aan de Verenigde Naties (VN).

De verhoging van de nationale bijdragen, de Nationally Determined Contributions (NDC's) in het Engels, gebeurt binnen de Europese Unie (EU). Er is binnen de Europese Raad een onderhandelingsmandaat afgesproken. Het verhogen van de ambitie en een verhoogde NDC zullen de komende maanden dus verder besproken worden tussen de Europese lidstaten.

Anderzijds weet u dat Vlaanderen sinds juli zijn eigen klimaatbeleidsplan af heeft, dat conform is aan de huidige Europese afspraken en dat uitgaat van 35 procent minder CO_2-uitstoot. Dat is de reductiedoelstelling die wij willen halen. Ik hoop dat we morgen een aanzet kunnen geven tot een nationaal klimaat- en energieplan. Onze plannen zijn klaar. Ze zijn heel gedetailleerd en heel goed berekend. Die van Brussel en Wallonië zijn ook klaar, maar er is vandaag nog altijd geen goedgekeurd federaal plan. Ik hoop dat dat morgen in het Overlegcomité afgeklopt kan worden.

Wat natuurlijk belangrijk is, is om goed te weten wie welke maatregelen zal nemen. Zolang je daar geen zicht op hebt, zolang de Federale Regering geen

nationaal klimaatplan goedgekeurd heeft, kun je toch moeilijk afspraken maken over de interne verdeling. Het lijkt me dan ook logisch dat de vraag gesteld wordt om eerst die plannen op tafel te leggen, vooraleer er intern afspraken gemaakt worden over wie wat doet. We moeten ook weten dat er strenge financiële boetes kunnen volgen, als we afspraken maken en we die niet halen. Dan is het toch wel van belang om niet zomaar in het luchtledige engagementen aan te gaan en om ervoor te zorgen dat daar duidelijke en gedetailleerde plannen aan gekoppeld zijn.

U vraagt zich af of Vlaanderen geen ambitie heeft, maar ik denk dat de Vlaamse Regering de resolutie onderschrijft. Daarom hebben we samen met de Benelux de Talanoa-verklaring ondertekend. Het klopt dat de eilandstaten ons ter plaatse, op de klimaatconferentie, vroegen om ons aan te sluiten bij de High Ambition Coalition, maar de Vlaamse Regering heeft geoordeeld dat we eerst willen werken aan het nationale klimaatplan en eerst willen weten welke maatregelen op tafel liggen, om in een volgende fase op basis van die maatregelen te kijken welke inspanningen we kunnen doen en welke bijkomende doelstellingen wij kunnen vastleggen.

Zeggen dat wij niet bij de kopgroep horen, klopt helemaal niet. Zoals binnen Europa is afgesproken, moeten wij de CO_2-uitstoot met 35 procent terugdringen, en daarin behoren wij echt wel tot de koplanden. Ik kan u de opsomming geven: Italië gaat voor 33 procent minder uitstoot, Nederland en Oostenrijk voor 36 procent, Frankrijk voor 37 procent, Duitsland voor 38 procent, Denemarken en Finland voor 39 procent, Luxemburg en Zweden voor 40 procent en het Verenigd Koninkrijk voor 53 procent. De Vlaamse doelstelling van 35 procent reductie is zeker niet iets waarmee we helemaal onderaan bengelen, ook niet binnen Europa.

Wat uw laatste vraag betreft, collega Danen, over de manier waarop we de klimaatinspanningen gaan versnellen, denk ik dat we recent heel belangrijke beslissingen genomen hebben. We hebben een lopend Klimaatbeleidsplan en daarnaast het Klimaatfonds, waarin toch bijna 400 miljoen euro aan middelen zit om bijkomend interne maatregelen te nemen. Voor 2018 en 2019, deze jaren, hebben we bijkomende maatregelen geselecteerd rond onder andere mobiliteit en gebouwen. Ik denk dat dat het beste bewijs is dat we steeds opnieuw bijkomende inspanningen doen om de doelstellingen te halen. Op termijn, wanneer duidelijk is wat er allemaal op tafel ligt, kunnen we nagaan in hoeverre we de doelstellingen kunnen verhogen.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, wat ik heel erg vreemd vind, is dat u zegt dat we het toch zo slecht niet doen, omdat de andere landen ongeveer hetzelfde als wij doen, terwijl u niet samen met hen in die High Ambition Coalition post bent gaan vatten. Ik vind dat heel erg vreemd. Het beeld dat blijft hangen, is dat Vlaanderen op de rem staat, dat België daarom niet meedoet en dat we als land eigenlijk bijzonder weinig doen. Voor alle duidelijkheid, ik vind ook dat we te weinig doen, maar het lijkt erop dat u er genoegen in schept om dat beeld op te hangen. Ik weet niet of u weet hoe dat overkomt bij de bevolking of bij de mensen die ik daar althans over aanspreek, maar het lijkt alsof we er alles aan doen, om zo min mogelijk te doen en om zeker niet ambitieus te zijn. Ik begrijp dus niet goed hoe het dan komt dat u zich niet aansluit bij die High Ambition Coalition. Kunt u dat misschien even uitleggen?

Als het gaat over de verdeling van de inspanningen tussen de gewesten en de Federale Regering, zegt u dat het federaal plan eerst op tafel moet liggen, terwijl federaal minister Marie-Christine Marghem zegt dat we eerst moeten weten wat we moeten doen voor we zo'n plan kunnen maken. Het is een beetje het verhaal van de kip en het ei. Ik vind dat een beetje vreemd. Is het dan zo moeilijk om met elkaar rond de tafel te zitten en daar goede afspraken rond te maken?

Blijkbaar wel, maar misschien kunt u me daar dadelijk wat uitgebreider over antwoorden.

De voorzitter: Minister Tobback, excuseer, de heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp·a): Minister Tobback, dat is al een tijdje geleden.

De voorzitter: Excuseer, ik heb heel duidelijk collega gezegd. U wenst misschien zo te worden aangesproken, maar ik heb heel duidelijk collega gezegd.

Bruno Tobback (sp·a): Ik bevestig zelf dat dat een hele tijd geleden is, voorzitter.

In tegenstelling tot de heer Danen was ik wel in Katowice op het moment dat het hele verhaal zich afspeelde. Ik moet zeggen dat dat beeld daar toch vrij eigenaardig was, al was het maar omdat ik daar ook met een aantal collega-parlementsleden uit de Vlaamse meerderheid was, die op z'n zachtst gezegd die dag een rare dans met elkaar hebben gedanst. Het was natuurlijk een voorrecht om daar toeschouwer van te mogen zijn, maar een beeld van goed bestuur en van een goedwerkende coalitie was dat in ieder geval niet. De heer Gryffroy en de heer Schiltz zijn momenteel niet hier. Ik laat het aan henzelf om dat later uit te leggen.

Piet De Bruyn (N-VA): Het is een hele geruststelling dat u dat aan hen overlaat.

Bruno Tobback (sp·a): Ja, met veel plezier zelfs. De rest is voor mijn memoires.

In ieder geval was het wel duidelijk, minister, dat de Europese Unie al heel wat jaren de verstandige keuze heeft gemaakt om in klimaatambities, klimaatinvesteringen, hernieuwbare-energie-investeringen en dergelijke meer een leidende rol te spelen. Op wereldvlak de morele rol van een ontwikkeld land dat een grote verantwoordelijkheid draagt, maar ook een leidende economische rol in de investeringen in en het uitrollen van deze nieuwe technologieën. Als het even kan, kan Europa daarin ook leidende wereldwijde bedrijven creëren.

Met uitzondering van een paar Europese landen die zelf nog aardgas en steenkool produceren, met Polen mooi op kop, hebben we daar allemaal een goed welbegrepen belang bij, naast de evidente morele verplichting. Ook Vlaanderen heeft zijn steenkoolmijnen al lang gesloten. Ook Vlaanderen beschikt niet over aardgas of aardolie, en zou daarbij dus beter vooroplopen in de alternatieven, dan achterophinken.

Het is dus vrij onbegrijpelijk dat van alle landen met vrij grote ambities in Europa België, en dan in dit geval Vlaanderen – blijkbaar toch wel degelijk op aanstoken van de Vlaamse Regering die niet in staat was om een akkoord te maken – mee op de rem staat met landen zoals Polen. Het belang van Vlaanderen om dat te doen, is compleet onbegrijpelijk.

Het was vrij duidelijk, en misschien kunt u dat nog eens bevestigen, want ze hebben het zelf niet verstopt, dat binnen de Vlaamse coalitie voornamelijk de N-VA niet wenste dat de Vlaamse Regering zou meestappen in die High Ambition Coalition en mee voor een vooruitstrevend Europa zou gaan.

Kunt u dat bevestigen? We hebben het al in de krant gelezen, maar misschien is het goed om het verhaal ook eens 'straight from the horse's mouth' te horen, want u zat er natuurlijk nog dichter bij dan wijzelf en de journalisten.

Kunt u zeggen wat het economisch en maatschappelijk belang van Vlaanderen is – en we merken dat voor de zoveelste keer op – om per se bij de achtersten en laatsten van de klas in dit verhaal te willen horen? Om iedere keer bang te zijn dat we onszelf zouden voorbijlopen in die dingen waarvan we zeggen dat we er

allemaal naartoe willen, namelijk milieu- en klimaatvriendelijkere productiemethoden, en als het even kan ook nog de jobs die we daarbij kunnen creëren?

Ik heb me naar aanleiding van deze discussie nog eens geïnformeerd. Ik heb begrepen dat men zelfs in Duitsland doorheeft dat de bruinkool nog 20.000 mensen tewerkstelt, terwijl de hernieuwbare-energieproductie in Duitsland letterlijk 10 keer zoveel mensen, meer dan 200.000, tewerkstelt.

Het is dus wel vrij duidelijk waar de toekomst ligt. Ofwel wachten we tot we het opnieuw uit Duitsland kunnen invoeren, ofwel beginnen we er zelf wat harder aan te werken.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Ik heb die tekst over de High Ambition Coalition in Katowice ook gelezen. Ik moet zeggen dat het een voluntaristische tekst was. Er stonden ook geen zaken in die ons zouden vastpinnen op het een of andere concreet engagement. Het was vooral een tekst die voluntarisme wilde uitstralen.

U kent ook bij de Verenigde Naties de dynamiek van die onderhandelingen over het klimaat. Er zijn altijd landen die trekken en landen die afremmen. Hoe harder de landen trekken, hoe beter dat akkoord op globaal vlak toch wel een beetje wordt.

Dan vind ik het inderdaad een gemiste kans dat we ons vanuit Vlaanderen, vanuit België, niet bij die koplopers en trekkende landen hebben gepositioneerd.

Inderdaad, om een kat een kat te noemen, en we hebben dat ook met de daar aanwezige parlementsleden besproken, iedereen was voorstander van de tekst. Behalve vanuit de N-VA was er kritiek. Maar ik moet er eerlijkheidshalve wel aan toevoegen dat men zei dat men te weinig tijd had om te beslissen. Er waren maar 44 minuten tijd om te beslissen. Er is blijkbaar ook iets misgelopen in die procedure.

Minister, ik heb maar één vraag. Als ik het goed begrijp uit uw antwoord, is het nog niet uitgesloten dat we met Vlaanderen en België toetreden tot die High Ambition Coalition, en is het zo dat als eenmaal het totaalplan voor klimaat en energie is afgeklopt, we toch nog kunnen toetreden tot die High Ambition Coalition. Is daarover nog een gesprek in de Vlaamse Regering gepland?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Laat duidelijk zijn dat iedereen in dit parlement, of in deze commissie en ook in de regering, voor meer ambitie is. Laat daar geen twijfel over bestaan. Ook ikzelf. Ik zal de eerste zijn om daarvoor te gaan. Dit is vrijdag in de Vlaamse Regering besproken. De zorg van de Vlaamse Regering is dat je torenhoge ambities kunt goedkeuren, maar dat het een loze belofte wordt als je niet weet hoe je daar en met welke maatregelen gaat komen. Daar wil de Vlaamse Regering niet aan meedoen.

Dus, inderdaad, die deur naar meer ambitie is niet dicht. Maar wij vragen uitdrukkelijk aan alle partners: laat ons als eerste stap dat nationaal klimaat- en energieplan goedkeuren. Dat ligt deels op de tafel, en we moeten gewoon zorgen dat al die maatregelen samenkomen in dat ene plan. Dat moet zo snel mogelijk, want wij moeten dat ook naar Europa sturen. Dat is dus de eerste zorg. Vooraleer alweer iets anders te doen, laat ons eerst dat afkloppen, goedkeuren, en hopelijk is dat morgenvroeg op het Overlegcomité.

De tweede stap zal dan deze zijn: als men zegt dat we naar meer ambitie gaan, waar iedereen achter staat, laat ons eerst op alle niveaus, federaal, Brussels,

Waals en Vlaams, een lijst maken van welke bijkomende maatregelen we gaan nemen om naar dat hoger ambitieniveau te gaan. Want in juli hebben wij een plan over een vermindering met 35 procent aangenomen, waarin allemaal concrete maatregelen staan die in Vlaanderen – ik herhaal het nog een keer – becijferd en uitgerold zijn en waarbij ook budgetten voor alles staan. Je kunt dat niet van alle plannen zeggen. Dat is volgens ons de beste manier om te zorgen dat het geen lege doos is die wordt goedgekeurd, maar dat het om concrete maatregelen gaat, waar er ook concrete engagementen zijn op de verschillende niveaus. Dat is het standpunt van de Vlaamse Regering. Ik vind dat ook een goed standpunt om juist dat ambitieniveau te kunnen opkrikken. Om één voorbeeld te vermelden: wij horen ook heel graag van de federale overheid welke concrete maatregelen zij op tafel leggen om ervoor te zorgen dat het ambitieniveau vooruit gaat.

Collega's, ik ben het niet eens met de stelling dat wij tot de afremmers behoren, tot de landen die geen ambitie hebben. Dat is helemaal niet zo. Kijk naar ons plan, ik denk dat dat veel concreter is dan dat van heel wat andere lidstaten. Zij leggen misschien wel hoge verklaringen af, maar als je dan kijkt hoe ze zich bijvoorbeeld gisteren opstelden rond de uitstoot van CO_2 bij wagens en vrachtwagens, dan waren wij daar de koplopers en hebben wij ervoor gezorgd dat het ambitieniveau naar boven gaat. Het zijn andere lidstaten, die eerst hoge ambities koesterden, die daar eigenlijk afremmen op die maatregelen. Dus ik ben het daar helemaal niet mee eens.

Er wordt ook altijd systematisch een groot kluwen gemaakt en mist gespuid – ik heb dat vorige week ook gezien in het debat in de plenaire vergadering, en we kunnen dat hier ook overdoen – en alles wordt door elkaar gehaald als het gaat over hernieuwbare energie, over energie-efficiëntie, over vermindering van CO_2-uitstoot. Collega Tobback, als we een energiedebat willen voeren, graag, maar dan zou ik graag hebben dat dat ook met de bevoegde minister gebeurt. Het is maar al te gemakkelijk om hier alles op één hoop te gooien. Waar ik mij voor engageer, is de CO_2-uitstoot te verminderen. We hebben daar concrete maatregelen voor, en ik weet dat mijn collega bevoegd voor de hernieuwbare energie al heel wat voluntarisme en positieve vibe teweeggebracht heeft op het vlak van hernieuwbare energie. Maar alles op één hoop gooien en daaruit afleiden dat er geen ambitie is, is niet juist. Ik denk dat we juist meer ambitie hebben door ons te gaan richten op welke maatregelen we gaan nemen. Want het is heel gemakkelijk, collega Danen, om torenhoge ambities af te kondigen en te zeggen dat het allemaal niet goed is en te weinig is. Maar zeg dan ook hoe je die concreet zou halen, en welke maatregelen we nemen. Dat is wat we willen doen. We willen ook iedereen, intern in België ook, aanzetten om die maatregelen op tafel te leggen. Doen uitschijnen alsof we niet rond de tafel zitten, alsof er niet gepraat wordt, dat klopt helemaal niet. Er is de Nationale Klimaatcommissie die de voorbije weken keihard gewerkt heeft aan het plan dat morgenvroeg ook geagendeerd staat op het Overlegcomité. Daar is dus heel veel werk verricht, en ik hoop dat we daar morgen ook de vruchten van kunnen plukken.

Dat zal dan de volgende stap zijn naar nieuwe, bijkomende concrete maatregelen. We hebben immers heel veel tijd en energie gestopt in het aannemen van het Vlaams Klimaatbeleidsplan. Ik heb daarvoor aan alle verschillende beleidsdomeinen concrete maatregelen moeten vragen, we hebben dat doorgerekend, we hebben gekeken hoever we geraken. Als we dus nu naar die 55 procent gaan, moeten we heel dat proces opnieuw doorlopen. In plaats van eerst onze ambitie te stellen en pas dan te kijken wat we gaan doen, denk ik dat we beter zo veel mogelijk goede concrete maatregelen nemen en kijken hoever we geraken.

Er zijn een aantal sectoren waar we het niet gemakkelijk hebben. Mobiliteit is daar een van, dat is ook door onze eigenheid in Vlaanderen en ook voor een

stukje historisch gegroeid. We moeten daar bijkomende maatregelen nemen als we kijken naar gebouwen. We hebben een verouderd patrimonium, we hebben ook een intensieve landbouw. Er zijn tal van beleidsdomeinen waar we inderdaad nog bijkomende maatregelen moeten nemen, maar laat ons die eerst goed oplijsten en kijken hoever we geraken, op een realistische en voor de Vlaming betaalbare manier. Dat geldt evengoed voor het federale niveau en voor de andere niveaus. Dat is het standpunt van de Vlaamse Regering. Collega Sanctorum, wij hebben dat vrijdag besproken, het is niet zo dat er te weinig tijd was en dat dit niet beslist kon worden. Het is vrijdag door de regering besproken, en dat is het standpunt van de voltallige Vlaamse Regering. We hebben dus absoluut die ambitie, maar we willen eigenlijk bottom-up werken en weten welke maatregelen we gaan nemen. Als ik dan zie dat men op dit moment in het federale parlement – als ik goed geïnformeerd ben – vanuit bepaalde politieke partijen over de taalgrens langs de ene kant vraagt om brandstof, diesel en benzine, goedkoper te maken en langs de andere kant vraagt om meer te investeren in openbaar vervoer in combinatie met klimaatmaatregelen, gaat dit ook mijn petje te boven. Ik denk dat we toch op een andere manier te werk zullen moeten gaan om onze klimaatambities te halen. Dat is de vaste wil van de Vlaamse Regering, en we zullen dat doen. We hebben daar al veel inspanningen gedaan, we hebben daar ook al veel inspanningen gevraagd van iedereen, en we zullen dat in de toekomst ook samen vanuit de Vlaamse Regering doen.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): De uitdaging is immens, en het werk is nog lang niet af, dat klopt inderdaad, daar kan ik u in volgen, minister.

Er zijn toch een aantal zaken – ik ga proberen kort te zijn – die bij mij nieuwe vragen doen rijzen. Op de klimaatconferentie leek het alsof u op een half uur moest beslissen om toe te treden tot die High Ambition Coalition of niet. Als u zegt dat dat niet zo plots was en dat u het wel een beetje wist, dan is de vraag wie er niet goed voorbereid was en hoe het dan komt dat althans die indruk werd gegeven.

U hebt ten tweede al een paar keer in vorige debatten gezegd dat andere landen dan blijkbaar loze beloften doen, zonder concrete maatregelen. U geeft als verdediging dat u wel maatregelen hebt, dat wij onze doelstellingen gaan halen – waar ik trouwens aan twijfel – maar dan zegt u eigenlijk ook dat de andere landen hoge doelstellingen zetten, maar die zeker niet gaan halen. Dat is wat u eigenlijk zegt. Ik ben eens benieuwd wat de andere landen of de andere regio's met die hoge doelstellingen van die uitspraak vinden.

Ik hoop dat het overleg met de diverse ministers een efficiënt clubje is. Ik twijfel daar eigenlijk aan. Gezellig is het alleszins niet, vermoed ik, want het is alleszins zo dat jullie elkaar de zwartepiet geven. Ik wil er dus echt toe oproepen om op dat vlak wat meer professionaliteit aan de dag te leggen, om tot echte oplossingen te komen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wouter Vanbesien aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het uitblijven van een langetermijnvisie voor de eindverwerking van huishoudelijk afval en de gevolgen daarvan voor een beslissing over de nieuwe vergunningsaanvraag van ISVAG (Intercommunale voor Slib- en Vuilverwijdering van Antwerpse Gemeenten)
– 435 (2018-2019)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Voorzitter, de aanleiding is de aanvraag door de intercommunale ISVAG voor een verlenging van de vergunning voor haar oude verbrandingsoven, maar ondertussen ook voor de bouw van een geheel nieuwe verbrandingsoven, op dezelfde locatie, maar met een grotere capaciteit. Op dit moment verwerkt men 159.000 ton afval, en men zou de capaciteit willen verhogen tot 190.000 ton afval per jaar. Het openbaar onderzoek daarover is net afgelopen. Er zijn bij mijn weten 1664 bezwaren ingediend, onder meer door omwonenden van Aartselaar en Wilrijk, die bang zijn voor de negatieve milieueffecten ter plaatse, maar ongeveer 30 procent van de bezwaren gaan ruimer en leggen het verband met het algemeen Vlaams beleid inzake schone lucht, klimaat en afval. Dat wijst op het belang van het dossier, dat we ook al in het verleden hebben gekend als een dossier dat heel veel stof heeft doen opwaaien.

De grotere verbrandingscapaciteit van de oven is eigenlijk in strijd met het Vlaams uitvoeringsplan inzake huishoudelijk afval, dat net een afbouw vereist van afval en dus van verbrandingscapaciteit. Ik merk dat ISVAG in haar vergunningsaanvraag geen valabele argumenten naar voren brengt om die inbreuk op het uitvoeringsplan te verantwoorden. Er is een stuk over de preventie van afval, maar daar komen ze niet verder dan de opmerking dat er significante inspanningen zullen worden geleverd, terwijl het eigenlijk net de ISVAG-gemeenten zijn die slecht presteren op het vlak van afvalreductie.

Minister, ik heb u twee jaar geleden ook al een vraag gesteld over die plannen van ISVAG, die toen al bekend waren. Ik zal een deel van uw antwoord citeren, omdat dat toch wel belangrijk is in dezen. De bottomline was dat u de vergunningsaanvraag zou toetsen aan de doelstellingen van het uitvoeringsplan. Ik citeer: "Het uitgangspunt van het nieuwe plan is dat er een evenwicht nagestreefd wordt tussen het aanbod aan brandbaar restafval en de beschikbare verbrandingscapaciteit. Dat komt niet uit de lucht gevallen, dat is ook opgenomen in het regeerakkoord. Dat is de lijn die de Vlaamse Regering uitzet. De intercommunales en afvalbedrijven zijn dus goed op de hoogte van deze doelstelling. Nieuwe vergunningsaanvragen zullen uiteraard aan dit principe worden getoetst."

Intussen is de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) al een tijd bezig met de opmaak van een langetermijnvisie inzake de eindverwerking van afval. De directieraad van de OVAM besliste in 2013 al om te gaan voor een 'zero waste strategy' tegen 2050. Ook wil de Vlaamse Regering in haar toekomstvisie voor 2050 Vlaanderen tegen 2050 voor honderd procent circulair maken. Ook om die reden moet de bestaande overcapaciteit aan verbrandingsovens dus worden afgebouwd. Op korte termijn gaat de OVAM voor 250.000 ton minder. Dat is als uitgangspunt behouden in de ontwerpteksten voor die langetermijnvisie. Uiteraard is in dat kader een nieuwe oven, laat staan een oven met een grotere capaciteit, ongewenst.

Dan zijn er nog de meer lokale effecten of argumenten, die ook spelen. De ISVAG-directie pleit namelijk voor een nieuwe oven op dezelfde locatie, terwijl er

al heel wat mobiliteitsproblemen zijn op de A12 ter hoogte van Wilrijk-Aartselaar. Ook is de aanvoer van afval over water op deze plaats niet mogelijk.

Nog een ander debat dat zich aandient in dit dossier, gaat over energie. Een argument dat de ISVAG-directie graag naar voren brengt, is dat van de energievalorisatie, de koppeling van afvalverbranding aan een gepland warmtenet. Meer zelfs, ondertussen wordt de kar in dezen voor het paard gespannen, want minister Tommelein heeft al subsidies toegekend aan dat warmtenet, dat geheel afhankelijk is van de toekomstige nieuwe oven, nog voor die oven een vergunning heeft gekregen. In datzelfde ontwerp van langetermijnvisie van de OVAM lezen we nochtans dat projecten rond de ondersteuning van en de verbinding met de warmteafzet geen aanleiding mogen geven tot een lokale geografische 'lock-in' van verbrandingscapaciteit, en dat, als energie wordt teruggewonnen, dat het best kan onder de vorm van warmte en stoom. De energievalorisatie waarin in het kader van ISVAG wordt voorzien, is echter een lage energievalorisatie en dus eigenlijk in strijd met het cascadeprincipe, dat in eerste instantie mikt op hoogwaardige warmtevoorziening voor de industrie.

De laatste discussie, ten slotte, die deze aanvraag met zich meebrengt, gaat over de eindverwerkingstechnologieën voor huishoudelijk afval. Er is de discussie over wat het meest milieuvriendelijk is. CE Delft werkt in uitvoering van actie 46 van het uitvoeringsplan aan een actualisering van de BBT-studie (best beschikbare technologie) voor eindverwerkingstechnieken. De oude studie dateert van 2001. Ik heb trouwens samen met de sp.a-fractie, onder meer met collega en oud-minister Tobback, een voorstel van resolutie ingediend over de ontwikkeling en toepassing van meer milieuvriendelijke technieken voor de verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. We organiseerden daar ook op eigen initiatief een hoorzitting over met de sector in het Vlaams Parlement.

Die vergunningsaanvraag is er nu dus. Die heeft diverse aspecten, die ik heb overlopen. Het is echter duidelijk dat er, in het verlengde van de langetermijnvisie op de eindverwerking van afval van de OVAM, nood is aan een zinvolle geografische spreiding van verwerkingscapaciteit over het hele Vlaamse grondgebied, met een keuze voor de beste technologie en met een optimalisatie van de capaciteit om de restwarmte van ovens zo goed mogelijk te benutten. Minister, het is uw rol en die van de OVAM, als Vlaamse overheid, om dit op een planmatige manier aan te pakken. Het is in onze ogen dus niet de taak van afzonderlijke intercommunales om eigenhandig beslissingen te nemen die ingaan tegen het Vlaamse afvalbeleid, zoals dat in mijn ogen in dezen het geval is. Daarom is het in mijn ogen logischer dat een beslissing over nieuwe verwerkingscapaciteit enkel kan worden genomen zodra er duidelijkheid heerst over de langetermijnvisie inzake de eindverwerking en de studie van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) over de best beschikbare technologie is opgeleverd.

Minister, vandaar de volgende vragen. Is de langetermijnvisie inzake de eindverwerking van huishoudelijk afval definitief klaar? Zult u die visie volgen en implementeren? Komt dat in de commissie? Indien het allemaal nog niet klaar is, wanneer zou het dan wél klaar zijn?

Is de actualisering van de BBT-studie van VITO voor eindverwerkingstechnieken er al? Welke conclusie trekt u eruit? Kan die studie ook naar de commissie komen?

Bent u bereid om uw finale beslissing rond de aanvraag voor de vergunning voor de nieuwe ISVAG-oven uit te stellen en indien nodig de beslissingstermijn te verlengen, totdat er duidelijkheid is over de langetermijnvisie voor de eindverwerking van huishoudelijk afval?

De voorzitter: Collega, u weet dat in deze commissie de specifieke vergunningsaspecten van een bepaald bedrijf normaal gezien niet besproken worden. Het is aan de minister om te zien of ze daarop antwoordt. Uw vraag werd wel aanvaard, vanwege de vragen rond algemene termijnen.

Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Hoe zit het met de langetermijnvisie rond eindverwerking? De OVAM heeft een ontwerp opgemaakt en is daarmee naar de relevante stakeholders gegaan, en heeft samen met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en Go4Circle aan een consensusnota gewerkt met de strategische krachtlijnen. Op basis van de documenten en de reacties wordt die op dit moment gefinaliseerd. Dat zal wellicht in het voorjaar klaar zijn.

Het is duidelijk dat de krijtlijnen die vastliggen in het uitvoeringsplan voor huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval, onverkort gelden. Dat betekent dat op het vlak van eindverwerkingscapaciteit de beschikbare capaciteit in Vlaanderen wordt afgestemd op de productie van Vlaams restafval. Dat is een principe dat volledig conform is met de visie van de Europese Commissie over de rol van afvalverwerking binnen een circulaire economie.

Bovendien zijn de doelstellingen van het uitvoeringsplan geen eindpunt. Vlaanderen zal ook daarna verder blijven inzetten op het uitrollen van de circulaire economie en het sluiten van materiaalkringlopen. Dat houdt in dat het ook na 2022 de ambitie is om de hoeveelheid restafval verder te reduceren.

De actualisering van de VITO-studie werd gegund aan CE Delft. Op basis van overleg met de stakeholders is de opdracht recent verruimd, met als doel een bijkomend verwerkingsscenario te onderzoeken. Ook de afwerking van die studie zit in een eindfase. Een ontwerp-eindrapport wordt verwacht in januari. Op basis daarvan zal VITO ook terugkoppelen naar de klankbordgroep. CE Delft zal de resultaten daarvan verwerken in het finale eindrapport.

Ik kan mij op dit moment uiteraard niet uitspreken over lopende vergunningsaanvragen. Ik kan alleen bevestigen dat de termijnen van het Omgevingsvergunningendecreet bindend zijn en dat we die uiteraard zullen naleven. Maar ik doe hier geen uitspraken over procedures waarover ik moet oordelen, want anders is de onafhankelijkheid of de objectiviteit geschaad, en dat kan niet de bedoeling zijn.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Wat mij natuurlijk geruststelt, is dat u nog eens zegt dat de verbrandingscapaciteit afgestemd moet zijn op de hoeveelheid afval en dat we de hoeveelheid afval nog naar beneden gaan trekken. Dat vind ik positief.

De OVAM-studie was in ontwerp eigenlijk al een hele tijd klaar. U zegt nu dat ze in het voorjaar klaar zal zijn, zonder er een concrete datum op te kleven. Ik vind dat dat vrij veel tijd met zich meebrengt. Ik weet niet of daar vertraging op zit of niet. Kunt u concreter zeggen wanneer die uiteindelijk klaar zal zijn?

Ik vraag me toch af in hoeverre u een engagement neemt om, op basis van de studies die er komen rond BBT en die nieuwe huishoudstudie van de OVAM, dat veel centraler te gaan superviseren en daar een coördinerende rol te gaan opnemen. Het is een algemene vraag, en geen vraag die zich enkel toespitst op dit dossier, dat de beslissingen over waar en hoe verbrandingscapaciteit wordt opgebouwd, vanuit een Vlaams kader en vanuit een Vlaamse planning zouden

kunnen gebeuren, en niet alleen afhangen van toevallige aanvragen van spelers op het terrein.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega, we hebben natuurlijk de OVAM, die een expertise heeft op dat vlak, maar we hebben ook een heel sterke traditie om met de stakeholders de zaken te overlopen. Dat vraagt soms wel wat tijd, maar het zorgt er wel voor dat, als je met iets naar buiten komt, er ook een breed draagvlak voor is. Ik ben daar nogal voorstander van. Dat vraagt wat meer tijd, maar dat betekent niet dat daar niet aan gewerkt wordt. Het is een verschil in visie. Ik denk dat het niet goed is om van bovenaf een aantal zaken door te duwen, zonder daar de stakeholders bij te betrekken. Dan ga je wel snel, maar dan weet ik niet of dat wel de juiste weg is.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Ik heb niet gezegd dat u de stakeholders niet serieus moet nemen. Ik vroeg me alleen af of u er zicht op had wanneer dat rond zou zijn. U hebt er niet op geantwoord, dus neem ik aan dat het nog niet duidelijk is wanneer de stakeholders dan allemaal beluisterd zijn en wanneer daar samen een beslissing in kan worden genomen.

Ik vind het spijtig dat er ook op de tweede vraag geen antwoord komt. Het is belangrijk om het geheel in het oog te houden, om ervoor te zorgen dat als er verbrandingscapaciteit is in Vlaanderen, dat op een goede manier gespreid is en op een goede manier gepland wordt, en dat dat niet afhankelijk is van organisaties ter plaatse, die daar natuurlijk hun eigen belang bij hebben.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.